ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, 1842.] [ΑΡΙΘ. 68.

Η ΝΗΣΟΣ ΜΕΛΙΤΗ*.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

Ἡ ΜΕΛΙΤΗ ἀπέχει πεντήκοντα ὀκτὼ μίλια ἀπὸ τὴν πλησιεστέραν ἄκραν τῆς Σικελίας, καὶ ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἐννέα ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριον Δεμὰς, τὸν ἐγγύτερον αἰγιαλὸν τῆς Ἀφρικανῆς ἠπείρου. Τὸ μέγιστον μῆκος αὐτῆς εἶναι δεκαεπτὰ μιλίων καὶ ἑνὸς τετάρτου, τὸ μέγιστον πλάτος ἐννέα μιλίων καὶ ἑνὸς τετάρτου, καὶ ἡ περιφέρεια, ὡς λέμβος ἤθελε περιπλεύσειν αὐτὴν, τεσσαράκοντα τεσσάρων μιλίων. Περιέχει δύο κυριωτέρους λιμένας κατὰ τὴν βορειοανατολικὴν πλευράν, ἐξ ὧν ὁ μὲν καλεῖται ὁ Μέγας Λιμὴν, ὁ δὲ ὁ Λιμὴν τῆς Καθάρσεως· τούτους διαχωρίζει ἀπ' ἀλλήλων γλῶσσα γῆς ἓν ἥμισυ μίλιον τὸ μῆκος, ἐφ' ἧς εἶναι ᾠκοδομημένα τὸ φρούριον τοῦ Ἁγ. Ἔλμου καὶ ὁ φάρος, κρατοῦντα τὴν εἴσοδον ἀμφοτέρων τῶν λιμένων. Ἡ γλῶσσα αὕτη ὑψοῦται διακοσίους πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ χαμηλοῦται πρὸς τὴν ἄκραν, καὶ εἶναι σχεδὸν ἐπίπεδος κατὰ τὸ μέρος ὅπου συνενοῦται μὲ τὸ λοιπὸν τῆς νήσου. Ἐπὶ τῆς ἀξιολόγου ταύτης θέσεως κεῖται ἡ νεωτέρα πόλις Βαλλέττα, ἥτις εἶναι ἡ ἕδρα τῆς κυβερνήσεως καὶ ἡ ἀκρόπολις τῆς Μελίτης. Πανταχόθεν ὑπερασπίζουν αὐτὴν τὰ ἐκπληκτικώτερα ὀχυρώματα, ὁποῖα ἦτον ἀδύνατον νὰ κατασκευάσῃ κράτος, ἔχον πόρους ὀλιγώτερον ἀφθόνους παρ' οἱ Ἱππόται Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Ἱεροσολυμιτανοῦ, οἵτινες ἀπελάμβανον μεγάλα εἰσοδήματα, καὶ συνεισφορὰς ἐνίοτε, ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας χώρας τῆς Εὐρώπης, σχεδὸν ἐξεπίτηδες διὰ τοῦτο. Ἄλλα τείχη, τοποθετημένα ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς τοῦ μεγάλου λιμένος, εἶναι σχεδὸν ἰσοδύναμα· ἐκ τούτων εἶναι τὸ ἰσχυρὸν φρούριον τοῦ Ἁγ. Ἀγγέλου, ἀντικρύζον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος, ἔχον δὲ τέσσαρα κανονοστάσια τὸ ἓν ἐπάνωθεν τοῦ ἄλλου, δι' ὧν καθίσταται πάντῃ ἀπρόσιτον. Γενικῶς ὁ τόπος κρίνεται ἀκαταμάχητος, ὡς τὸ ἀπέδειξαν οἱ ἄκαρποι ἀγῶνες τῶν Βρετανῶν ν' ἀποδιώξωσι τὴν Γαλλικὴν φρουρὰν εἰς τὰ 1798–1800.

Ὅτε, μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ 1800, ὁ Βρετανικὸς στρατὸς κατέλαβε τὴν ἀκρόπολιν ταύτην, ἦσαν ὑπὲρ τὰ ὀκτακόσια κανόνια καὶ βόμβαι ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων. Τὸ πρὸς τὴν ξηρὰν πρόσωπον τῆς Βαλλέττας ὑπερασπίζουσι δυνατὰ τείχη, ἐκτεινόμενα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον λιμένα, ἔχοντα δ' ἐν ἑαυτοῖς δύο ὑψηλὰ πυργώματα, (Cavaliers,) εἰς ἃ ὑπόκειται ἡ πόλις καὶ ἡ περίχωρος. Τὸ πρόσωπον τοῦτο ἰσχυροποιεῖ ἔτι μᾶλλον ξηρὰ τάφρος καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ, ἐξωρυγμένη ἐν τῷ βράχῳ εἰς βάθος διαφέρον ἀπὸ ἐννενήκοντα ἕως ἑκατὸν τεσσαράκοντα πόδας. Ἔξωθεν τῶν ὀχυρωμάτων τῆς Βαλλέττας ὑπάρχει προάστειον καλούμενον Φλωριάνα, ἐπέκεινα δὲ τούτου εἶναι ἄλλη σειρὰ ὀχυρωμάτων, συνισταμένη ἀπὸ μίαν ἐσωτερικὴν καὶ μίαν ἐξωτερικὴν γραμμὴν τειχῶν, καὶ κατέμπροσθεν αὐτῶν δικόρυφόν τι ὀχύρωμα, καὶ ἄλλοι τινὲς προμαχῶνες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τηλεβόλων, ὅσα ἤθελον χρειασθῆ διὰ τὰ τείχη τῆς Βαλλέττας καὶ τῶν ἐγγὺς αὐτῆς τριῶν πόλεων, λογαριάζεται ὅτι ἤθελεν εἶσθαι 1150.

Ὁ μέγας λιμὴν, ὁ ἐξ ἀνατολῶν τῆς Βαλλέττας, εἶναι περίπου 4550 πηχῶν τὸ μῆκος, μὲ εἴσοδον ἑξακοσίους πήχεις πλατεῖαν, ἥτις λαμβάνει ἀρίστην ὑπεράσπισιν ἀπὸ ὀχυρόν τι φρούριον, κείμενον ἀπέναντι τοῦ προειρημένου φρουρίου τοῦ Ἁγ. Ἔλμου, καὶ καλούμενον Ρικασόλειον. Ὁ λιμὴν διαφέρει κατὰ τὸ πλάτος, ἀπὸ ἐννεακοσίους τριάκοντα εἰς ἑξακοσίους πήχεις, μὴ συμπεριλαμβανομένων τριῶν μυχῶν, οἵτινες εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν λιμένες, καὶ χωρητικοὶ πολλῶν μεγάλων πολεμικῶν πλοίων. Εἰς ἕνα τούτων εὑρίσκεται τοποθετημένον τὸ Νεώριον, συγκείμενον ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῶν ναυτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἀπὸ ἐκτεταμένας ἀποθήκας χωρητικὰς ὅλων, ὅσα ἤθελον χρειασθῆν εἰς ἐφοπλισμὸν μεγίστου στόλου. Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς τοῦ αὐτοῦ μυχοῦ εἶναι ὡραῖαι κατοικίαι διὰ τοὺς ἐπιστάτας καὶ ἀξιωματικοὺς τοῦ νεωρίου, καὶ ἀπῤῥῆκαι εὐρύχωροι διὰ τὸν σιτισμὸν τῶν βασιλικῶν πλοίων. Ἐνταῦθα προσέτι ὑπάρχουσι τρεῖς μέγιστοι θόλοι ἐκ πέτρας, ὑφ' οὓς ἐναυπηγοῦντο τὰ κάτεργα τῶν Ἱπποτῶν, καὶ ὅπου εἵλκοντο δι' ἐπισκευὴν καὶ προφύλαξιν ἀπὸ τὰς δυσκρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας. Ὅλας τὰς οἰκοδομὰς ταύτας

* Αἱ Μελιταῖαι Νῆσοι κεῖνται μεταξὺ 35° 49′ καὶ 36° Β. πλάτους, καὶ 14° 10′ καὶ 14° 36′ μήκους πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Λονδίνου.

κατεσκεύασαν οἱ Ἱππόται, μεγάλως δ' ἐβελτίωσεν ἡ Βρετανικὴ ἀρχή. Ἐπί τινος ἐξέχοντος ἄκρου ἀπέναντι τῆς Βαλλέττας, Βίγγι καλουμένου, ἵσταται τὸ νέον ναυτικὸν νοσοκομεῖον, οἰκοδομηθὲν τὸ 1830, καὶ ἀποτελοῦν ἓν τῶν ἀξιολογωτέρων ἀντικειμένων ἀφ' ὅσα περικυκλοῦσι τὸν ὡραῖον τοῦτον λιμένα. Ἡ εἴσοδος τοῦ λιμένος δὲν ἔχει κάμμίαν σύρτιν ἢ ἄλλο τι ἐμπόδιον, καὶ τὸ ὕδωρ εἶναι τόσον βαθὺ, ὥστε τὰ μέγιστα πλοῖα δύνανται νὰ εἰσπλέωσιν ἐγγὺς τῆς ξηρᾶς, ὑπὸ τοὺς προμαχῶνας τῆς Βαλλέττας, κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ ἀγκυροβόλιόν των. Εἰς τὸν μέγαν λιμένα καὶ τοὺς μυχοὺς αὐτοῦ ἔτυχε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τελευταίου πολέμου νὰ συνευρεθῶσι προσωρμισμένα εἰκοσιπέντε πλοῖα τῆς γραμμῆς χωρὶς τινος δυσκολίας, ἐκτὸς τριακοσίων ἢ τετρακοσίων ἐμπορικῶν. Ὁ μόνος ἄνεμος, ὁ ταραχὴν ἐπιφέρων εἰς τὸν λιμένα τοῦτον, εἶναι ὁ βορειοανατολικὸς, κοινῶς καλούμενος Γρεγάλες.

Ὁ ἐκ δυσμῶν τῆς Βαλλέττας λιμὴν, ὅστις ὀνομάζεται Μαρσαμουσσέττος (λέξις Ἀραβικὴ, σημαίνουσα τόπον σκέπης) ἔχει κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ, ἀπέναντι τοῦ φρουρίου τοῦ Ἁγ. Ἔλμου, μικρὸν μὲν ἰσχυρὸν δὲ φρούριον καλούμενον Τιγνέ. Εἶναι δὲ κυρίως προσδιωρισμένος εἰς τὰ ἐξ Ἀνατολῆς πλοῖα, ἢ τὰ ἐξ ἄλλων ὁπωσδήποτε μεμολυσμένων χωρῶν, καὶ ὀνομάζεται κοινῶς ὁ λιμὴν τῆς καθάρσεως. Ἐνταῦθα ὑπάρχει καὶ τὸ λοιμοκαθαρτήριον, σειρὰ ἐκτεταμένων οἰκοδομῶν, ἐπί τινος νησίου ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ λιμένος, μεθ' ὧν ἠνώθησαν ἐσχάτως τὰ εὐρύχωρα δωμάτια τοῦ τετραγώνου φρουρίου τοῦ καλουμένου Φρουρίου Μανουήλ, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νησίου· ὅλα ὁμοῦ ἀποτελοῦσι τὸ ἐντελέστερον λοιμοκαθαρτικὸν κατάστημα τῆς Μεσογείου. Ἐσχάτως κατεσκευάσθη καὶ νέον λοιμοκομεῖον. Ἀπὸ τοῦ λοιμοῦ τῶν 1813-14 δὲν συνέβη κτύπημά τι πανώλους εἰς τὴν νῆσον, μολονότι πολλὰ μεμολυσμένα πλοῖα καὶ πληρώματα παρελήφθησαν εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον τοῦτο.

Ἐκτὸς τῶν ἤδη ἀναφερθέντων λιμένων ὑπάρχουσι καὶ διάφοροι κόλποι, ὅπου καταφεύγουσι πλοῖα ὑπὸ κακοῦ καιροῦ βιαζόμενα· εἰς τὰς ἀκτὰς τούτων, ὡς καὶ εἰς πᾶν μέρος τοῦ παραλίου, ὅπου δύναται νὰ γένῃ ἀπόβασις, ἀνηγέρθησαν μικροὶ πύργοι, ἐπὶ μὲν τῶν προτέρων κυβερνήσεων χρησιμεύοντες ὡς σκοπιαί, ὅθεν ἀνεκαλύπτετο ἡ πλησίασις ἐχθρῶν, σήμερον δὲ ὠφέλιμοι μόνον εἰς τὸ κωλύειν τὸ λαθρεμπόριον, καὶ διατηρεῖν τοὺς περὶ καθάρσεως νόμους.

Ὅλον τὸ μεσημβρινὸν παράλιον τῆς νήσου εἶναι φύσει ἀπρόσιτον. Οἱ βράχοι ἀναβαίνουσι κατὰ κάθετον ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς ὕψος ἑκατοντάδων ποδῶν. Ἡ νῆσος κλίνει ἐκ τῆς νοτίου πρὸς τὴν βόρειον πλευράν.

Τὰ νησία Γαῦλος, Κόμινον, καὶ Φίλφλα, ἀνήκουν εἰς τὸ σύμπλεγμα τῶν Μελιταίων νήσων. Ἡ Γαῦλος κεῖται τρία ἥμισυ μίλια πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν ἐκ τῆς Μελίτης. Εἶναι ὠοειδὴς, δέκα μίλια μακρὰ καὶ πέντε ἥμισυ πλατεῖα· δὲν ἔχει κάμμίαν πόλιν παραθαλάσσιον οὐδὲ λιμένα τινὰ, καὶ εἶναι μόνον εἰς πλοιάρια εὐπρόσιτος. Αἱ ἀκταὶ αὐτῆς εἶναι κάθετοι πανταχόθεν· ποικίλλεται δὲ καὶ μὲ ὀλίγας γεωλοφίας ἐν εἴδει κώνων, ἐξ ὧν μία, οὖσα περὶ τοὺς πεντακοσίους ἑβδομήκοντα πόδας ὑψηλὴ, χρησιμεύει ὡς σημεῖον εἰς πλοῖα ἐκ δυσμῶν προερχόμενα. Μεταξὺ Μελίτης καὶ Γαύλου κεῖται τὸ μικρὸν ἀκατοίκητον νησίον Κόμινον, εἰς τὸν πορθμὸν μεταξὺ τῶν δύο νήσων, ὅστις ἔχει βάθος ὕδατος ἀρκετὸν διὰ τὰ μεγαλήτερα πλοῖα. Τὸ νησίον τοῦτο ἔχει δύο μιλίων μῆκος, ἑνὸς δὲ πλάτος. Ἡ Φίλφλα εἶναι βράχος ἀκατοίκητος πρὸς νότον τῆς Μελίτης.

Ἡ Μελίτη καὶ ἡ Γαῦλος ὁμοιάζουν ἐκ τῆς θαλάσσης πεδινὰς χώρας, καὶ μόλις βλέπονται ἐξ ἀποστάσεως 24 μιλίων διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν χαμηλότητα. Οὖσαι δ' ἐξ ὁλοκλήρου τιτανώδης βράχος, χωρὶς μεγάλα τινὰ δένδρα, καὶ κατὰ μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ χωρὶς οἱανδήποτε χλόην, φαίνονται ὡς ξηρὰ καὶ ἄκαρπα νησία.

ΜΕΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

Εἰς τὸν κυριώτερον λιμένα τῆς Μελίτης εἰσερχόμενός τις, βλέπει ἐνώπιον αὐτοῦ Θέαμα τὸ ἐκπληκτικώτερον καὶ ὡραιότερον ἀφ' ὅσα δύναται νὰ φαντασθῇ. Τὸν μεγαλοπρεπῆ τοῦτον λιμένα περικυκλοῦσι προμαχῶνες, ἀνωθεν τῶν ὁποίων φαίνονται περικαλλεῖς οἰκοδομαὶ καὶ τὰ κωδωνοστάσια πολυαρίθμων ἐκκλησιῶν, ὅλα πέτρινα, εὐπρεπῆ δὲ καὶ λαμπρά. Ἐξ ἑνὸς μέρους, ἵσταται ἡ πόλις Βαλλέττα ὡς ὑπερήφανον πύργωμα ἀνωθεν τοῦ λιμένος· ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου, αἱ τρεῖς πόλεις Βιττοριόσα, Κοσπίκουα, καὶ Σεγγλία (κοινῶς λεγόμεναι Βόργον, Βορμόλα, καὶ Ἴζολα), αἵτινες πραγματικῶς ἀποτελοῦσι μίαν συνεχῆ πόλιν, καλύπτουσαν τοὺς δύο ὄβελοὺς τῆς ξηρᾶς, οἵτινες ἐξέχουν ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ λιμένος ὡς ἀνεῳγμένοι δάκτυλοι, σχηματίζοντες τοὺς προειρημένους τρεῖς μυχούς. Ἡ Βαλλέττα καὶ αἱ τρεῖς αὗται πόλεις συνιστῶσι τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μελίτης· καὶ ἡ μὲν Βαλλέττα εἶναι ἡ ἕδρα τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως, τὸ κυριώτερον κατάλυμα τῶν στρατευμάτων, καὶ ὁ τόπος τῆς τῶν Μελιταίων εὐγενῶν καὶ τῆς τῶν ἐμπόρων διατριβῆς. Τὰς δὲ ἀπέναντι πόλεις κατοικοῦσιν ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ ἀπὸ τὸ νεώριον ἐξαρτώμενοι, οἱ ναυπηγοὶ, καὶ οἱ ἰδιακτῆται μικρῶν πλοίων, καὶ οἱ μὲ τὰ γειτονικὰ παράλια ἐμπορευόμενοι. Ἡ Βαλλέττα ἔχει πληθυσμὸν 28,000 ψυχῶν, ὁ δὲ τῶν ἀπέναντι τριῶν πόλεων συμποσοῦται εἰς 20,000· οὗτοι ἔχουσιν ἀδιάκοπον συγκοινωνίαν διὰ λέμβων, αἵτινες περνῶσι καὶ μεταπερνῶσι τὸν λιμένα,

καὶ αὐξάνουσι τὸ ζωηρὸν αὐτοῦ φαινόμενον. Αἱ τρεῖς πόλεις ἔχουσι τὰ ἴδιά της ὀχυρώματα ἑκάστη, ἅπαντα συνεχόμενα, καὶ χρησιμεύοντα πρὸς ἄμυναν ἀλλήλων. Τὰ τείχη τοῦ Κοττονέρα, ἅτινα περικυκλοῦσι τὸ ὅλον ἐκ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς, ἐγκλείουσι μίαν μεγάλην περιοχήν· ἀνηγέρθησαν δὲ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Μαγίστρου Κοττονέρα εἰς προφύλαξιν τῶν χωρικῶν ἐν καιρῷ ἐπιδρομῆς· ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐτελειώθησαν, καὶ δὲν ἔχουσι τὰ συνήθη προπύργια.

Τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Μελίτης χωρίζει ἀπὸ τὸ δυτικὸν σειρά τις λόφων, ἥτις διασταυρόνει τὴν νῆσον πρὸς δυσμὰς τῆς Βαλλέττας, καὶ συγκροτεῖ φυσικὸν ὀχύρωμα. Ἐντεῦθεν διαιρεῖται ἡ νῆσος εἰς δύο μέρη, ἐξ ὧν τὸ ἀνατολικὸν περιέχει ὅλας τὰς κώμας, εἰκοσιδύο τὸν ἀριθμὸν, καὶ τὴν παλαιὰν πρωτεύουσαν, κοινῶς καλουμένην Ἰζιττὰ Βέκια· αὕτη εἶναι τοποθετημένη ἐπί τινος αἴπους κατὰ τὸ ἐνδότερον τῆς νήσου, περὶ τὰ ἓξ μίλια ἀπὸ τὴν Βαλλέτταν, καὶ πρὸ τῆς Θεμελιώσεως τῆς πόλεως ταύτης ἦτον ἡ πρωτεύουσα. Διαμένει δ' ἀκόμη ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ περιέχει τὴν μητροπολίτιδα ἐκκλησίαν, περικαλλὲς νεώτερον οἰκοδόμημα, ἐκτισμένον ἐπὶ τῆς Θέσεως τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας. Εἶναι δὲ καὶ περιτετειχισμένη, ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ἀξία ὡς ὀχύρωμα. Περιέχει πολλὰς καλὰς καὶ μάλιστα μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, κατοίκους ὅμως ὀλιγωτάτους, ἐξαιρέσει τῶν εἰς δύο εὐρύχωρα μοναστήρια. Ἐν αὐτῇ εὑρίσκονται καὶ ὑπόγειοι κρύπται, λελατομημέναι εἰς τὸν τιτανώδη βράχον, καὶ μεγάλην ἔκτασιν ἔχουσαι, ἀλλ' ἐν μέρει μόνον ἀνεῳγμέναι, διὰ νὰ μὴ χάνωνται οἱ περίεργοι· ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἀγνοοῦνται, φαίνονται ὅμως παμπάλαιαι. Αἱ εἰς τὰς κώμας ἐκκλησίαι εἶναι εὐρύχωροι καὶ μεγαλοπρεπεῖς· μεμονωμέναι δὲ καὶ καλὴν ἔχουσαι Θέσιν εἰς τὸ κέντρον τῶν οἰκιῶν δεικνύουσι κάλλιστα τὴν ἀρχιτεκτονικήν των. Ἡ πρὸς τὴν Θρησκείαν κλίσις τῶν Μελιταίων, καὶ ἡ τῶν διατυπώσεων αὐτῆς ἀγάπη των, παρακινοῦσιν αὐτοὺς νὰ κάμνωσι μεγάλας Θυσίας ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐκκλησιῶν, αἵτινες εἶναι πολυτελῶς κεκοσμημέναι. Εἰς πολλὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης, καὶ αὐτῆς τῆς Ἰταλίας, δὲν εἶναι λαμπρότεραι αἱ μητροπολίτιδες ἐκκλησίαι παρ' εἷς τινας τῶν κωμῶν τούτων, ὅπου παραδόξως ἀντιπαρατίθενται εἰς τὴν πενίαν καὶ ἁπλῆν δίαιταν τῶν χωρικῶν.

Εἰς τὴν Μελίτην λείπουσι μὲν ὁλότελα οἱ ποταμοὶ, ὑπάρχουσι δὲ ὀλιγώταται μόνον πηγαί. Τὸ βρόχινον ὕδωρ συνάγεται εἰς δεξαμενὰς, αἵτινες ἐπιμελῶς ὀρύττονται εἰς τὴν πέτραν, καὶ χρίονται μὲ ἀλοιφὴν ἐξ ἡφαιστείου γῆς (πορτζελάνης)· εἰς συνήθεις καιροὺς αἱ εἰς τὰ χωρία δεξαμεναὶ ἀρκοῦσι διὰ τὰς γεωργίας. Οἱ κάτοικοι τῆς Βαλλέττας καὶ τὰ πληρώματα τῶν πλοίων προμηθεύονται τὸ ὕδωρ διά τινος ὑδραγωγείου, τὸ ὁποῖον μεταφέρει αὐτὸ ἐκ πηγῶν εὑρισκομένων εἰς τὸ νότιον μέρος τῆς νήσου. Εἰς καιροὺς ὅμως μεγάλης ἀνομβρίας τὸ ὕδωρ ἐκλείπει. Τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο ἔργον τοῦ μεγάλου Μαγίστρου Οὶγνακούρτ ἐκτίσθη τὸ 1616· εἶναι δὲ ὀκτὼ ἥμισυ μίλια μακρὸν, εἰς τινα μέρη ἐπεστηριγμένον εἰς καμάρας, καὶ εἰς ἄλλα διαβαῖνον ὑπὸ τὴν γῆν.

Ἡ Γαῦλος περιέχει ἓξ κώμας· εἰς δὲ τὸ κέντρον αὐτῆς ἐπί τινος ὑψώματος, περὶ τὰ τέσσαρα μίλια ἐκ τοῦ κυριωτέρου τόπου τῆς ἀποβάσεως, ὑπάρχει παμπάλαιον φρούριον, ἐξ ἐρειπίων ἤδη συνιστάμενον. Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἦσαν ἠναγκασμένοι, ἐπὶ τῶν Ἱπποτῶν, πρὸ τῆς κατασκευῆς πύργων ἐπὶ τῆς παραλίας, νὰ καταφεύγωσι πᾶσαν νύκτα ἐντὸς τῆς περιοχῆς αὐτοῦ, ὥστε νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τοὺς πειρατὰς τῆς Βαρβαρίας. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ φρουρίου τούτου εὑρίσκεται πολυάνθρωπός τις κώμη, ὀνομαζομένη Ῥαββάτον. Ἡ Γαῦλος εἶναι γονιμωτέρα τῆς Μελίτης. Ἡ ἐπιφάνειά της εἶναι μᾶλλον πεποικιλμένη, καὶ οἱ κῆποί της εὐφορώτεροι· παράγει πολλὰς ὀπώρας καὶ λάχανα, καὶ νωπὸν τυρίον, κατασκευαζόμενον ἀπὸ τὸ γάλα τῶν αἰγῶν, στέλλεται καθ' ἡμέραν εἰς τὴν Μελίτην. Ἡ Γαῦλος περιέχει ἀξιόλογόν τι ἐρείπιον, καλούμενον ὁ Πύργος τοῦ Γίγαντος, καθὸ ἐκτισμένον ἀπὸ εὐμεγέθεις πέτρας, χωρὶς τινος κολλητικοῦ μίγματος. Ὑποφαίνονται μὲν ἴχνη ἀξιοπερίεργου τινος περιφράγματος καὶ γειτονευόντων δωματίων, ἀλλὰ δὲν ἀνεκαλύφθη οὐδ' εἰς ποίαν τάξιν ἀρχιτεκτονικῆς, οὐδ' εἰς ποίαν ἐποχὴν χρόνου ἀνήκουσι τὰ λείψανα ταῦτα, ἐκτὸς ὅτι εἶναι Κυκλώπεια, καὶ βεβαίως παμπάλαια.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ.

Ἡ ἐπιτάνεια τῆς Μελίτης καὶ τῆς Γαύλου λογαριάζεται ὡς 114 τετραγωνικῶν μιλίων, ἐξ ὧν περὶ τὰ δύο τρίτα καλλιεργοῦνται, τὸ δ' ὑπόλοιπον τρίτον εἶναι ἄκαρπος βράχος. Μ' ὅλα ὅσα ἐρρέθησαν περὶ τῆς φαινομένης ἀκαρπίας τοῦ νησίου, ὁ τόπος οὗτος, ὁ φύσει τρόπον τινὰ καταδεδικασμένος εἰς ἀγονίαν, κατέστη γονιμώτατος. Τὸ κοινῶς ὑποτιθέμενον, ὅτι τὸ χῶμα τῆς Μελίτης μετεφέρθη ἐκ τῆς Σικελίας, εἶναι χυδαϊκὴ πλάνη. Πολὺ καλὸν ἐπιτόπιον χῶμα εὑρίσκεται εἰς τὰς κοιλάδας, τὸ ὁποῖον μετετράπη εἰς καρποφόρους ἀγροὺς· ἀλλὰ μέγα μέρος τῆς γῆς ἐφέρθη εἰς τὴν παροῦσαν αὐτοῦ καλλιεργημένην κατάστασιν διὰ τῆς φιλοπονίας τῶν ἐγχωρίων, οἵτινες μὲ πολὺν κόπον καὶ δαπάνην ἀποκόπτουσι τὴν σκληρὰν ἐπιφάνειαν τοῦ βράχου, καὶ πολλάκις εὑρίσκουσι ποσότητα χώματος κειμένην ἀδρανῆ εἰς τὰς σχισμὰς καὶ τὰ ὑποκάτω διαστήματα. Τὸ χῶμα τοῦτο συνάγεται μετ' ἐπιμελείας, καὶ στρώνεται, μόλις δεκαοκτὼ δακτύλους βαθὺ, ἐπὶ συντετριμμένων πετρῶν· τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ βοηθητικὴ φύσις τοῦ κλίματος, καὶ ἡ πωρώδης ποιότης καὶ αὐτῶν τῶν βράχων, οἵτινες διατηροῦσι μέγαν βαθμὸν ἰκμάδος, ὥστε ὁ γεωργὸς, ὁ ἀλύπητα κοπρίζων, καρπολογεῖ δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, χωρὶς ποτὲ νὰ ἦναι ὑπόχρεως ν' ἀφίνῃ χέρσον τὴν γῆν του. Τὰ προϊόντα τῆς Μελίτης εἶναι βαμβάκιον, σῖτος, κριθὴ, ὄσπρια, γεώμηλα,

σόδα, κύμινον, καὶ ὀνοβρυχὶς (sulla). Τὸ ἔσχατον τοῦτο φυτὸν ἀναβαίνει εἰς ὕψος τεσσάρων ἢ πέντε ποδῶν, καὶ λήγει εἰς μέγα βυσσινόχροον ἄνθος· εἶναι δὲ θρεπτικώτατον εἰς τὰ ζῶα. Τὰ γεννήματα τῆς Μελίτης ἐξαρκοῦσι πρὸς ζωοτροφίαν τῶν κατοίκων μόνον διὰ τέσσαρας περίπου μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Αἱ ὀπῶραι εἶναι γενικῶς καλαὶ καὶ πολυποίκιλαι, τὰ δὲ λαχανικὰ ἐξαίρετα. Τὸ πορτογάλλιον τῆς Μελίτης εἶναι ἀνώτερον ὅλων τῶν ἄλλων, καὶ τὰ πεπόνια, σῦκα, καὶ σταφύλια εἶναι καλά· οἶνος δὲν γίνεται· κερατεῖαι ὑπάρχουσι πάμπολλαι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ἀφθονίᾳ.

Ἕπεται ἡ συνέχεια.

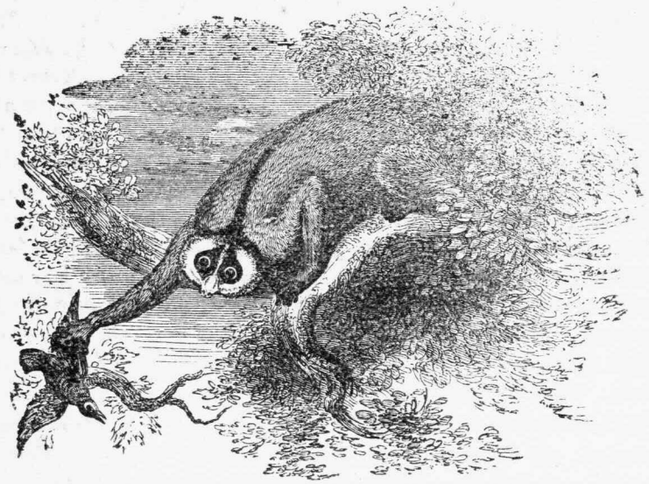

ΠΙΘΗΞ ΒΡΑΔΥΠΟΡΟΣ.

ΕΝ ἀπὸ τὰ μᾶλλον ἀξιοπερίεργα ζῶα τῆς τάξεως τῶν τετραχειρῶν εἶναι ὁ Πίθηξ Βραδυπόρος. Οἱ πίθηκες ἐν γένει, οἵτινες συγκροτοῦσι τὸ κυριώτερον παράδειγμα τῶν τετραχείρων, ζῶσιν ἐπὶ τῶν δένδρων, μεγάλην ἔχοντες ζωηρότητα καὶ ταχυκινησίαν, πηδῶντες ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον μὲ ἀκατανόητον ἐπιτηδειότητα καὶ ἰσχύν. Μόλις βλέπονται καὶ χάνονται ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὅλον τὸ ἀνάπαλιν ἀληθεύει περὶ τοῦ Βραδυπόρου, διότι, κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν, αἱ κινήσεις αὐτοῦ εἶναι βραδεῖαι, καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἀδρανεῖς. Ὁ πίθηξ βραδυπόρος εἶναι μικρὸν ζῶον, ἔχων τὸ ἥμισυ μέγεθος τῆς γαλῆς (γάτας), ἐσκεπασμένος δὲ μὲ λεπτοτάτην καὶ πυκνὴν διφθέραν (γοῦναν) ἐρυθροφαίου χρώματος· μέλαν σημεῖον περικυκλόνει τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἐκτείνεται κατὰ τὸν νῶτον, λευκὴ δὲ γραμμὴ διαπερᾷ τὸ μέτωπον. Κατοικεῖ τὰ δάση τῆς Ταπροβάνης, Ἰαύας, Ἰνδοστάν, κλπ., ὅπου κοιμᾶται μεταξὺ τῶν βαθυσκίων κλάδων κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἐγείρεται δὲ προσεγγιζούσης τῆς σκοτίας, καὶ ἀρχίζει νὰ ὁδεύῃ, ὡς νυκτερινὸν φάντασμα, εἰς ζήτησιν τροφῆς, ἥτις συνίσταται ἀπὸ μεγάλα ἔντομα, μικρὰ πτηνά, καὶ ὀπώρας. Ὡς ὅλων τῶν νυκτινόμων ζώων, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶναι μεγάλοι καὶ πλήρεις, καὶ διὰ τὸν πλατυσμὸν τῆς κόρης κατὰ τὸ διάστημα τοῦ λυκαυγοῦς λάμπουσι μὲ ἰδιαιτέραν πινὰ στιλπνότητα. Κἀνὲν ζωῦφιον, κἀνὲν πτηνὸν, δὲν ὑπεκφεύγει τῆς ἐξερευνήσεως τῶν διαπεραστικῶν βλεμμάτων του. Βραδέως καὶ ἀνεπαισθήτως, καθὼς ὁδεύει ὁ ὡροδείκτης ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ ὡρολογίου, προβαίνει ὁ Βραδυπόρος κατὰ τῆς λείας αὐτοῦ· καὶ μὲ ὄχι ὀλιγωτέραν βεβαιότητα ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοπουμένου. Ὅ,τι ἄλλα ζῶα κατορθοῦσι διὰ τῆς ταχυκινησίας, πράττει τοῦτο διὰ τῆς ἐναντίας μεθόδου. Οὐδ' ἀπότομόν τι κίνημα, οὐδὲ ταχὺ βάδισμα, προφοβίζει· θόρυβος πλησιάζοντος ἐχθροῦ δὲν ἐγείρει τὸ κοιμώμενον πτηνὸν ἀπὸ τὴν κοιτάστραν του· τὸ θῦμα συλλαμβάνεται πρὶν ὑποπτευθῇ τὸν κίνδυνον.

Ἐν αἰχμαλωσίᾳ ὁ Βραδυπόρος εἶναι δειλὸς καὶ πρᾶος· ἡ συνηθεστέρα θέσις αὐτοῦ ἐνῷ κοιμᾶται κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας εἶναι νὰ κρέμαται ἐξηρτημένος ἀπὸ τῶν χειρῶν, τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ τὸ σῶμα συνηγμένον. Ἐξυπνῶν τὸ ἑσπέρας, φροντίζει πρῶτον νὰ καθαρίσῃ τὴν διφθέραν του, γλείφων αὐτὴν ὡς ὁ αἴλουρος. Ἡ διφθέρα του τῳόντι, περὶ ἧς εἴπομεν ὅτι εἶναι λεπτοτάτη, χρησιμεύει ἀναμφιβόλως διὰ νὰ σκεπάζῃ τὸ ζῶον ἀπὸ τὸ ψύχος, εἰς ὃ διὰ τὴν βραδυκινησίαν καταντᾷ πολὺ εὐαίσθητον. Εἰς τὴν βορειοτέραν Εὐρώπην, ὅπου μετεφέρθη ἐκ τοῦ τόπου τῆς γενέσεώς του, ἐφάνη πάσχον ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῆς θερμοκρασίας, καὶ δὲν ἴσχυσε ν' ἀνθέξῃ πολὺν χρόνον. Εἶναι δὲ πολὺ ὀξυήκοον· ἔχει στρογγύλην καὶ πλατεῖαν κεφαλὴν, μὲ βραχὺ ὀξὺ ῥύγχος, καὶ ὦτα πλατέα μὲν, ἀλλὰ κεκρυμμένα ἐν τῇ διφθέρᾳ του. Τὰ ὀπίσθια μέλη εἶναι μεγαλήτερα τῶν ἐμπροσθίων· ἡ δὲ οὐρὰ λείπει.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑΝ ΤΗΣ ΦΑΛΑΙΝΗΣ.

Ἂς ὑποθέσῃ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι στέκει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πλοίου τινὸς ἀπὸ τὰ τὴν φάλαιναν ἁλιεύοντα, κατὰ τὸν Βόρειον Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν· ἴσως τέρπεται μὲ τὴν μνήμην τῶν παρελθυθότων· ἡ ναῦς ἠρέμα καὶ μεγαλοπρεπῶς διασχίζει τὴν λείαν ἐπιφάνειαν τοῦ ὠκεανοῦ· τὰ πάντα διαφυλάττουσι σοβαράν τινα ἡσυχίαν, καὶ ὁ ἥλιος ρίπτει ἐπὶ τοῦ ἀχανοῦς πελάγους τὰς φλογερὰς καὶ θαμβωτικὰς ἀκτῖνάς του· αἴφνης λύει τὴν μονότονον σιωπὴν ζωηρά τις φωνὴ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἱστίου, « Ἰδοὺ, ἰχθὺς ἀναφυσᾷ!» Ὁ πλοίαρχος πηδᾷ ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸ κατάστρωμα, καὶ ἐρωτᾷ, « Ποῦ;» Ἀλλ' ἴσως τὴν ἑπομένην στιγμὴν πᾶς ἕνας καὶ ἀπὸ τὰ ἱστία καὶ ἀπὸ τὸ κατάστρωμα βλέπει εὐμεγέθη φάλαιναν, ὡς δύο στάδια ἐκ τοῦ πλοίου, ἤδη ἀναβᾶσαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ· ὁ μέγας ὄγκος της προέχει τρεῖς πόδας, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφυσᾶται ὁρμητικῶς ἐκ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς τερατώδους κεφαλῆς της, συνωδευμένον μὲ τὴν κραυγὴν ἑκάστου τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου, οἵτινες μὲ καρδίαν καὶ μὲ ψυχὴν συνάδουσι, « Πάλιν, πάλιν!» Ἀλλ' ὀλίγα μόνον δεύτερα παρέρχονται εἰς τὴν θεωρίαν· ὁρμῶσιν εἰς τὰ ἀκάτια, παρευθὺς καταβιβαζόμενα πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῶν—καὶ εἰς δύο λεπτὰ μετὰ τὴν πρώτην παρατήρησιν τῆς φαλαίνης, τρία ἢ τέσσαρα ἀκάτια εἶναι εἰς τὴν θάλασσαν, κωπηλατούμενα ὅσον τάχιστα πρὸς τὸν ἰχθὺν, τοῦ ἀρχηγοῦ ἄδοντος τὸ σύνηθες ᾆσμα τῶν ἁλιέων τῆς φαλαίνης

Ἄγωμεν, παῖδες, ἄγωμεν, παῖδες!

Ἀλλ' ἐνῷ προβαίνουν ὁρμητικῶς, ἡ φάλαινα ἀναπνέει· ἴσως ἔχουν ἔτι ἀρκετὸν διάστημα νὰ κωπηλατήσωσι, πρὶν φθάσωσιν ἐντὸς βολῆς τοῦ καμακίου. Τὰ ἀναφυσήματά της ἐγγίζουν εἰς τὸ τέλος· ἤδη μέλλει νὰ καταβῇ, ἢ ἀκούει τὰ ἀκάτια πλησιάζοντα. Οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀφεθέντες, οἵτινες ἀνησύχως στρέφουσι τὰ βλέμματα ἀπὸ τὴν φάλαιναν εἰς τὰ βαθμηδὸν προσεγγίζοντα ἀκάτια, ἐκφωνοῦσιν, « Ἰδοὺ, καταβαίνει!» Μ' ὅλον τοῦτο, ἀναφυσᾷ πάλιν, καίτοι βραδέως· τὸ ὕδωρ φαίνεται πάλιν τεταραγμένον πέριξ αὐτῆς· οἱ ἐκ τοῦ πλοίου θεαταὶ φρονοῦν ὅτι βλέπουν αὐτὴν ἀληθῶς ἑτοιμαζομένην νὰ καταβῇ, καὶ ἐκφωνοῦσιν, « Ἐχάθη!» Ἀλλὰ τὰ ἀκάτια προφθάνουσι· τὸ προπορευόμενον ἤδη μέλλει νὰ προσβάλῃ· « Ἐπάνω τὰ κωπία σας!» φωνάζει ὁ πηδαλιοῦχος, καὶ πάραυτα τινάσσονται εἰς τὸν ἀέρα· ὁ στίλβων κάμαξ βλέπεται ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ καμακευτοῦ· ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ ἀκοντίζεται μὲ δύναμιν καὶ εὐστοχίαν, καὶ χώνεται βαθέως εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ παμμεγέθους ζώου. Εὐφρόσυνος ἀλαλαγμὸς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀκατίοις καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀντηχεῖ ταυτοχρόνως. Ἡ θάλασσα, ἡ πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἀκύμαντος, ἀφρίζει νῦν δερνομένη ὑπὸ τοῦ πληγωθέντος ἰχθύος, ὅστις μὲ τὴν παμμεγέθη οὐρὰν κτυπᾷ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν του. Ἀνυψόνει τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἀέρα· τὸ γιγαντιαῖον σῶμά του συσπαράσσεται ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν. Τὸ πέριξ ὕδωρ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀφρός· μέρος αὐτοῦ ἀναπηδᾷ εἰς μέγα ὕψος· —τὸ ἤχημα τῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἐκ τῆς οὐρᾶς κτύπων ἀκούεται μίλια μακράν!

Αἴφνης ἡ φάλαινα γίνεται ἄφαντος· καταβαίνει εἰς τὰ βάθη τοῦ ὠκεανοῦ, τὸν κάμακα φέρουσα ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν πλευράν της, καὶ μὲ ἀπερίγραπτον ταχύτητα τὸ σχοινίον ἐκ τοῦ ἀκατίου ἕλκουσα· τὸ σχοινίον ἤδη καπνίζει, πυρόνει καὶ ἀνάπτει ἐκ τῆς θερμότητος τῆς ἀπὸ τὴν τριβὴν παραγομένης· ὁ ἀρχηγὸς, ψυχρὸς καὶ ἀτάραχος, ἐπιχέει ὕδωρ εἰς αὐτό. Ἀλλὰ κωπίον ἀνυψοῦται τώρα εἰς τὸ ἀκάτιον· δηλοῖ ὅτι τὸ σχοινίον πλησιάζει πρὸς τὸ τέλος αὐτοῦ· 200 ὀργυιαὶ ἤδη ἐξηντλήθησαν· προστρέχει ἄλλο ἀκάτιον, καὶ συνδένει τὸ ἴδιόν του σχοινίον μὲ τὸ κινδυνεῦον ν' ἀπολεσθῇ. Ἀλλ' ἔτι τὸ τέρας καταβαίνει· ζητεῖ ν' ἀπαλλαχθῇ τῶν ἐχθρῶν του καταδυόμενον εἰς τὰ σκοτεινὰ καὶ ἄγνωστα βάθη τοῦ ἀχανοῦς ὠκεανοῦ. Καὶ ἄλλο σχοινίον προσδένεται· τρία σχεδὸν ἐξηντλήθησαν· κατέβη εἰς βάθος 600 ὀργυιῶν· « Ἑτοιμασθῆτε νὰ προσδέσετε!» ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τετάρτου ἀκατίου, (διότι ἐνίοτε, καίτοι σπανίως, ὁ ἰχθὺς σύρει μεθ' ἑαυτοῦ τὰ σχοινία καὶ τῶν τεσσάρων ἀκατίων, 800 ὀργυιάς·) ἀλλὰ δὲν χρειάζεται, ἀναβαίνει. Τὸ σχοινίον συμμαζεύεται εἰς τὸ ἀκάτιον, καὶ περιτυλίσσεται εἰς τὸν τόπον του. Ἡ φάλαινα βλέπεται νῦν πλησιάζουσα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· ἀναγγέλλει δὲ τοῦτο καὶ ὁ προηγούμενος βορβορυγμὸς καὶ παφλασμὸς τοῦ ὕδατος· ἡ ῥὶν αὐτῆς ἐξέρχεται τῆς θαλάσσης· τὸ ὕδωρ αἴφνης καὶ ὁρμητικῶς ἀναφυσᾶται εἰς μέγα ὕψος. Τὸ ἀκάτιον, ἐξ οὗ ἐρρίφθη ὁ πρῶτος κάμαξ, σύρεται ἐλαφρῶς πρὸς τὸ τρέμον κῆτος, καὶ πάραυτα ἐμπήγει ὁ ἀρχηγὸς τὴν μακρὰν λόγχην του εἰς τὰ ζωτικὰ τοῦ λευϊάθαν, ἐνῷ, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν, ἐξ ἄλλου ἀκατίου χώνεται δεύτερος κάμαξ εἰς τὴν ἀπέναντι πλευράν του· μετὰ δὲ ταῦτα, ἀπομακρύνονται τὰ ἀκάτια μὲ ταχύτητα ἐκ τοῦ κινδύνου.

Μανιώδης ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν, τὴν ἐκ τῶν νέων τούτων τραυμάτων, περιστρέφεται καὶ περικυλίεται, τυλίσσουσα πέριξ ἑαυτῆς μέγιστον σχοινίου μῆκος· ἀνυψόνει τὴν τερατώδη κεφαλὴν, καὶ μὲ τὰς ἀνεῳγμένας σιαγόνας της συλλαμβάνει πᾶν τὸ προστυγχάνον· ὁρμᾷ μὲ τὴν κεφαλὴν ἐναντίον τῶν ἀκατίων, ἅτινα ὠθοῦνται βιαστικῶς, καί ποτε θραύονται ἐξ ὁλοκλήρου.

Καὶ δευτέρα λόγχη χώνεται εἰς τὸ σῶμα τοῦ δυστήνου ζώου· τότε ἡ ἀλγηδὼν αὐτοῦ φαίνεται ἀνυπόφορος· εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀγωνίας πηδᾷ παντάπασιν ἔξω τοῦ φυσικοῦ στοιχείου του· τὰ ἀκάτια ἕλκονται σφοδρῶς, καὶ τοῦ μὲν σπᾷ τὸ σχοινίον, τὸ δὲ ἀνατρέπεται, καὶ οἱ ναῦται κολυμβῶσι πρὸς τὸ σωθῆναι. Ἡ φάλαινα εἶναι τώρα ἐλευθέρα! Φεύγει κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν μὲ θαυμαστὴν ταχύτητα, ὑπὲρ τοῦ ὕδατος ἔχουσα τὴν κεφαλήν· ἀλλὰ τὰ δύο ἀκάτια, τὰ εἰσέτι μὴ καμακεύσαντα, ἀκοπίαστα ὄντα καὶ ἐλεύθερα, ζωηρῶς νῦν καταδιώκουσιν· ἡ φάλαινα ἀπαυδᾷ, ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ἀφθόνως ῥέοντος ἀπὸ τὰς βαθείας καὶ κινδυνώδεις πληγάς της· καὶ αἱ διακόσιαι ὀργυιαὶ σχοινίου, αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸ ἀνατραπὲν ἀκάτιον, τὸ ὁποῖον σύρει ἐξοπίσω της διὰ μέσου τοῦ ὕδατος, κωλύουσι τὴν πρόοδόν της· οἱ διῶκται πάλιν τὴν προφθάνουσι, καὶ ἄλλος κάμαξ ἀκοντίζεται καὶ χώνεται βαθέως εἰς τὴν σάρκα της. Οἱ ναῦται τοῦ ἀνατραπέντος ἀκατίου ἤδη ἀνορθοῦσιν αὐτὸ χωρὶς βοήθειαν παρὰ τῶν ἄλλων, ἁπλῶς εἰς τὴν μίαν πλευρὰν του προσαρτηθέντες· εἷς δὲ εἰσέρχεται, καὶ ταχέως ἀφαιρεῖ τὸ ὕδωρ μὲ τὸν πῖλον του, ὥστε τὸ ἀκάτιον αὐτῶν ἀπαλλάσσεται, καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν βλέπεται καταδιῶκον.

Ἡ θανατηρόρος λόγχη ἐμπήγεται τελευταῖον— τὸ αἷμα ἐξορμᾷ ἀπὸ τὸν μυκτῆρα τοῦ δυστυχοῦς ζώου ἄφθονον καὶ μέλαν, κηλιδόνον τὰ καθαρὰ γαλανὰ ὕδατα τοῦ ὠκεανοῦ εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ τόπου τῆς μάχης. Συχνάκις δὲ ῥίπτεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἀκατίοις ἀνθρώπων, οἵτινες σεμνύνονται εἰς τὴν ἐπίδειξιν αὐτοῦ.

Τὸ παμμέγεθες ζῶον ἴσως καὶ πάλιν προσπαθήσῃ νὰ καταδῇ διὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ τοὺς ἀδυσωπήτους ἐχθρούς του· ἀλλ' εἶναι πλέον ἀνίσχυρον· εὐθὺς σχεδὸν ἀνυψοῦται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ προχωρεῖ βραδέως, ἐωσοῦ ἡ ὀδύνη τοῦ θανάτου κυριεύσῃ αὐτό, καθ' ἣν περίστασιν λαμβάνει ὄψιν εἰς τὸ ἄκρον φοβεράν.

Πάσχον ἀπὸ πνιγμὸν, ἢ ἀπὸ ἔμφραξιν ἄλλου τινὸς ἀναγκαίου ὀργάνου, προσπαθεῖ πάσαις δυνάμεσι ν' ἀπαλλαχθῇ· οἱ σπασμοὶ αὐτοῦ ἐπιφέρουσιν ἑκατὸν παντοίας διαστροφὰς τῆς πλέον βιαίας φύσεως· ἡ θάλασσα ἀφρίζει, καὶ τὰ ἀκάτια ἐνίοτε καταθραύονται, καὶ τὸ πλήρωμά των μετ' αὐτῶν.

Ἀλλ' ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ βίαιος αὕτη ἐνέργεια, προβαίνει ταχέως τὸ νῦν ἀναίσθητον ζῶον, τομὴν κύκλου διαγράφον. Τοῦτο εἶναι τὸ ἔσχατον κίνημα, προηγούμενον ἀμέσως τῆς διαλύσεως, ἥτις αἰφνιδίως ἀκολουθεῖ. Τὸ γιγαντιαῖον ζῶον πλαγιάζει ἐπὶ τῆς πλευρᾶς του, καὶ πλέει ἄψυχος ὄγκος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κρυσταλλώδους ὠκεανοῦ, θῦμα τῆς τυραννίας καὶ περιφιλαυτίας, ὡς καὶ θαυμαστὴ ἀπόδειξις τῶν μεγάλων δυνάμεων τοῦ νοὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἴδε καὶ Ἀποθ. Τόμ. Α'. Σελ. 42, καὶ Τόμ. Δ'. Σελ. 161, ὅπου καὶ εἰκονογραφίαι.

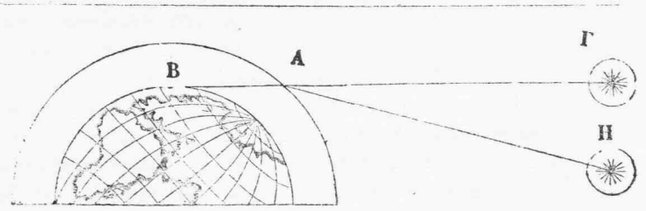

ΤΟ ΛΥΚΑΥΓΕΣ.

ΤΟ φῶς φθάνει πρὸς ἡμᾶς τὴν πρωΐαν ἐν μέρει καὶ ἀμυδρῶς, πρὶν ἀκόμη γένῃ ὁρατὸς ὁ ἥλιος, καὶ διαμένει μεθ' ἡμῶν τὸ ἑσπέρας ἀφοῦ αὐτὸς ἀναχωρήσῃ. Καλεῖται δὲ τοῦτο λυκαυγὲς, λυκόφως, ἢ ἀμφιλύκη. Ἅπαντες γνωρίζουν αὐτό· πάμπολλοι ἔλαβον ἐξ αὐτοῦ ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν, καί τινες δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι τίνι τρόπῳ παράγεται. Οἱ πλεῖστοι ὅμως πιθανὸν ὅτι ἀγνοοῦσι τὸ αἴτιον τοῦ φαινομένου, καὶ εἰς αὐτοὺς παρουσιάζομεν τὴν ἑπομένην ἐξήγησιν.

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ μὲν σώματος διερχόμεναι προβαίνουσι κατ' εὐθείας γραμμάς. Ἀλλ' ὁπόταν ἀκτὶς μεταβῇ πλαγίως ἐξ ἀραιοτέρου εἰς πυκνότερον σῶμα, ἢ ἐκ πυκνοτέρου εἰς ἀραιότερον, θλᾶται ἤτοι λυγίζεται ἢ ἐκτοπίζεται ἀπὸ τὴν εὐθύγραμμον διεύθυνσίν της· ἀπαράλλακτα καθὼς μία ῥάβδος, εἰς καθαρὸν ὕδωρ ἐν μέρει οὖσα, φαίνεται λυγισμένη κατὰ τὸ σημεῖον ὅπου ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος ἐγγίζει αὐτήν. Ἐὰν ἀκτὶς φωτὸς, προβαίνουσα ἐκ τοῦ ἡλίου ἐν τῷ Η, κτυπήσῃ τὴν ἀτμοσφαῖραν εἰς τὸ Α, θέλει θλασθῆν ἢ λυγισθῆ κατὰ τὴν διεύθυνσιν Α. Β., ὥστε ὁ ἥλιος, καίτοι ὢν ἀκόμη ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα, θέλει φανῆν εἰς τὴν διεύθυνσιν Γ. Β., καὶ οὕτω θέλει εἶσθαι ὁρατὸς εἰς ἡμᾶς ὥραν τινὰ πρὶν ἀληθῶς ἀνατείλῃ. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ ἥλιος εἶναι χαμηλότερον τοῦ σημείου Η, αἱ ἀκτῖνές του εἰς τοιαύτην περίπτωσιν Ὀλώμεναι δὲν ἐγγίζουσι τὴν γῆν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ ἥλιος δὲν γίνεται ὁρατὸς εἰς ἡμᾶς· ἀλλά τινες τῶν ἀκτίνων, πίπτουσαι εἰς τὰ ἀνώτερα μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀνανακλῶνται, ὡς καὶ θλῶνται, ὑπὸ τῶν ἀτμῶν καὶ τῶν μορίων τοῦ ἀέρος· καὶ οὕτω διακομιζόμεναι ὀλιγαριθμότεραι καὶ ἀσθενέστεραι εἰς τὴν γῆν, κάμνουσι τὴν ἀμυδρὰν ἐκείνην λάμψιν, ἥτις ὠνομάσθη λυκαυγές. Εἶναι δὲ καὶ ἡ διάταξις αὕτη δεῖγμα τῆς ἀγαθότητος τοῦ Δημιουργοῦ· διότι τὰ ὄργανα τῆς ὁράσεως εἶναι τόσον λεπτὰ, ὥστε, ἂν ἡ μετάβασις ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς δὲν ἐγίνετο βαθμηδὸν, ὡς τώρα, ἀλλ' αἰφνιδίως καὶ διαμιᾶς, βεβαίως ἤθελον βλάπτεσθαι. Ὡσαύτως γίνεται βαθμηδὸν καὶ ἡ τῆς νυκτὸς πλησίασις· ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ἡλίου συνοδεύεται μὲ περιστάσεις ὁμοίας ἐκείνων, αἵτινες συνοδεύουσι τὴν ἀνατολήν του, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν ἀποστερούμεθα αἴφνης τοῦ φωτὸς, τὸ ὁποῖον τοσαύτας ὥρας ἀπηλαύομεν, ἀλλὰ προετοιμαζόμεθα εἰς τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ δοκιμάζωμεν ἐκ τῆς μεταβολῆς ὅσον εἶναι δυνατὸν ὀλιγωτέραν ἐνόχλησιν.

Ἡ διάρκεια τοῦ λυκαυγοῦς δὲν εἶναι πάντοτε ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ διαφέρει κατὰ τὴν διάφορον πυκνότητα τῆς ἀτμοσφαίρας, τὴν ὑγρασίαν αὐτῆς, καὶ ἄλλας αἰτίας. Ἐν γένει ὅμως, κατὰ μέσον ὅρον, τὸ πρωϊνὸν λυκαυγὲς ἀρχίζει ὅταν ὁ ἥλιος ἦναι 18 μοίρας κάτω τοῦ ὁρίζοντος. Τὸ δ' ἑσπερινὸν λυκαυγὲς, ἰδιαιτέρως καλούμενον ὑπό τινων δείλη, εἶναι ὀπωσοῦν μακρότερον τοῦ πρωϊνοῦ. Διαφέρει δὲ καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΡΟΛΟΣ Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ, ΚΑΙ Ο ΓΥΛΙΕΛΜΟΣ ΠΕΝ.

ΜΕΛΛΩΝ ὁ Γυλιέλμος Πὲν ν' ἀποπλεύσῃ ἐξ Ἀγγλίας εἰς Πενσυλβανίαν, ὑπῆγε ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸν βασιλέα Κάρολον τὸν Δεύτερον, καὶ ἔκαμε μετ' αὐτοῦ τὴν ἑπομένην συνδιάλεξιν·—

« Καλέ μου φίλε Γυλιέλμε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, σ' ἐπώλησα μίαν ἐξαίρετον ἐπαρχίαν εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικήν· ἀλλὰ, μ' ὅλον τοῦτο, δὲν στοχάζομαι ὅτι σκοπεύεις νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ σὺ ὁ ἴδιος.»

« Μάλιστα καὶ σκοπεύω, ἀπεκρίθη ὁ Γυλιέλμος· καὶ ἦλθον ἐξεπίτηδες νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω.»

« Τί! δὲν φοβεῖσαι τοὺς ἀγρίους τῆς Ἀμερικῆς! πῶς δύνασαι νὰ ἐξασφαλισθῇς; τὸ κατ' ἐμὲ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι, μετ' ὀλίγον ἀφοῦ πατήσῃς τὰ χώματά των, θέλουν σ' ἐψήσει ζωντανόν.»

« Μὴ φοβοῦ· εἶμαι ἄριστα ἐξησφαλισμένος.»

« Ἀμφιβάλλω περὶ τούτου, φίλε Γυλιέλμε· ἡ μόνη ἀσφάλεια, κατὰ τὴν ἰδέαν μου, ἡ μόνη προφύλαξις ἀπὸ τοὺς ἀνθρωποφάγους ἐκείνους, συνίσταται εἰς τάγμα καλῶν στρατιωτῶν μὲ τὰ τηλεβόλα καὶ τὰς λόγχας των· καὶ στοχάσου καλὰ, ἰδοὺ σὲ τὸ προλέγω,—μ' ὅλην μου τὴν εὔνοιαν πρὸς σὲ καὶ τὴν οἰκογένειάν σου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω μεγάλας ὑποχρεώσεις, δὲν θέλω πέμψει μετὰ σοῦ οὐδένα στρατιώτην.»

« Δὲν χρειάζομαι τοὺς στρατιώτας σου, ἀπεκρίθη ὁ Γυλιέλμος· ἔχω τὰ θάρρη μου εἰς κἄτι καλήτερον ἀπὸ τοὺς στρατιώτας σου.»

Ὁ βασιλεὺς παρεκάλεσε νὰ τὸν εἴπῃ τί ἦτον αὐτό.

« Ἔχω τὰ θάρρη μου εἰς αὐτοὺς ἐκείνους, εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἠθικὴν αἴσθησιν, καὶ εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν σωτήριον, ἥτις ἐφανερώθη εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.»

« Φοβοῦμαι, φίλε Γυλιέλμε, ὅτι ἡ χάρις αὐτὴ δὲν ἐφανερώθη ποτὲ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.»

« Διατί ὄχι καὶ εἰς αὐτοὺς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς λοιπούς;»

« Ἂν εἶχε φανερωθῆν εἰς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μόλις ἤθελον μεταχειρισθῆ τοὺς ὑπηκόους μου τόσον βαρβάρως.»

« Αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον, φίλε Κάρολε. Οἱ ὑπήκοοί σου ἦσαν ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ κακοῦ. Ὅτε πρῶτον ὑπῆγαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εὑρῆκαν τοὺς αὐτόχθονας ὅσον ἦτο δυνατὸν φιλόφρονας καὶ περιποιητικούς. Καθ' ἑκάστην περιέμενον αὐτοὺς οἱ δυστυχεῖς νὰ ἐκβῶσιν εἰς τὴν ξηρὰν, ἔσπευδον νὰ τοὺς προϋπαντήσωσι, καὶ τοὺς παρέθετον τὰς εὑρισκομένας τροφάς. Εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς φιλοξενίας ταύτης τῶν ἀγρίων, ὡς ὀνομάζομεν αὐτοὺς, οἱ ὑπήκοοί σου, οἱ καλούμενοι Χριστιανοὶ, ἐσφετερίσθησαν τὸν τόπον των, τὰς καρποφόρους γαίας ὅπου ἐκυνήγουν, καὶ ὅθεν ἐζωοτροφοῦντο! Τί θαῦμα λοιπὸν ἂν ἡ τοσαύτη ἀδικία ἔκαμε τοὺς ἀνθρώπους τούτους ν' ἀπελπισθῶσι, καὶ ἂν ἀπελπισθέντες, καὶ πλήρεις ἀπὸ πνεῦμα ἐκδικήσεως, ἔπραξαν δεινά τινα;»

« Ἔστω, λοιπόν· ἐλπίζω, φίλε Γυλιέλμε, ὅτι δὲν θέλεις παραπονεθῆν ὅταν σὲ μεταχειρισθῶσι ταὐτοτρόπως.»

« Δὲν τὸ φοβοῦμαι,» ἀπεκρίθη ὁ Πέν.

« Ναί! καὶ πῶς θέλεις τὸ ἀποφύγει; Καὶ σὺ βέβαια μελετᾷς νὰ οἰκειοποιηθῇς τὰς γαίας των.»

« Μάλιστα, ἀλλ' ὄχι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ὄχι ἀποδιώκων ἀπ' αὐτὰς τοὺς ἀθλίους ἰδιοκτήτας.»

« Ὄχι ἀποδιώκων! πῶς λοιπὸν θέλεις λάβειν αὐτάς;»

« Ἐννοῶ νὰ τὰς ἀγοράσω παρ' αὐτῶν.»

« Νὰ τὰς ἀγοράσῃς παρ' αὐτῶν! Καλὲ, ἤδη ἠγόρασες αὐτὰς παρ' ἐμοῦ.»

« Ναὶ, τὸ γνωρίζω, καὶ τὰς ἠγόρασα μάλιστα πολὺ ἀκριβά· ἀλλ' αὐτὸ ἔπραξα μόνον διὰ νὰ ἐλκύσω τὴν εὔνοιάν σου, ὄχι ὅτι ἐνόμιζον ὅτι εἶχες κἀνὲν δικαίωμα εἰς τὰς γαίας των· ὄχι, φίλε Κάρολε, οὐδὲν δικαίωμα· τί δικαίωμα ἔχεις σὺ εἰς τὰς γαίας ἐκείνων;»

« Θαυμάζω! τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακαλύψεως, τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ὁ Πάπας καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ βασιλεῖς συνεφώνησαν νὰ δίδωσιν εἰς ἀλλήλους.»

«Τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακαλύψεως! Ἀλλόκοτον εἶδος δικαιώματος, τῳόντι. Ὑπόθες, φίλε Κάρολε, ὅτι πλοιάριά τινα τῶν αὐτοχθόνων Ἀμερικανῶν διέβαινον τὸν Ἀτλαντικὸν, καὶ ἀνεκάλυπτον τὴν νῆσον τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ ἁπλῶς κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἠξίουν νὰ οἰκειοποιηθῶσιν αὐτὴν, καὶ νὰ τὴν ἐκθέσωσιν εἰς δημοπρασίαν ὑπὲρ κεφαλῆς σου,—πῶς ἤθελε σὲ φανῆ τοῦτο;»

«Τὴν ἀλήθειαν νὰ εἴπω, ἀπεκρίθη ὁ Κάρολος, ἤθελε μὲ φανῆ ἀναιδέστατον.»

«Πῶς λοιπὸν ἐμπορεῖς σὺ, Χριστιανὸς ὢν, καὶ Χριστιανὸς ἡγεμὼν, νὰ πράττῃς ὅ,τι παντάπασι κατακρίνεις εἰς τούτους, τοὺς ὁποίους ὀνομάζεις ἀγρίους; Ναὶ, φίλε Κάρολε· καὶ ὑπόθες πάλιν ὅτι οἱ Ἰνδοὶ οὗτοι ἐκήρυττον πόλεμον κατὰ σοῦ μόνον διότι δὲν ἤθελες νὰ τοὺς παραδώσῃς τὴν νῆσόν σου, καὶ ὅπλα ἔχοντες ὀλεθριώτερα τῶν ἰδικῶν σου, ἐφόνευον πολλοὺς ἐκ τῶν ὑπηκόων σου, καὶ ἀπεδίωκον τοὺς λοιπούς· δὲν νομίζεις ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι φρικωδέστατον;»

Ὁ βασιλεὺς συγκατένευσεν εἰς ταῦτα πάντα, καὶ ἐφαίνετο ἐντελῶς πεπεισμένος. Ὁ δὲ Γυλιέλμος ἐξηκολούθησε·

«Πῶς λοιπὸν, φίλε Κάρολε, ἐμπορῶ ἐγὼ, ὅστις ὀνομάζομαι Χριστιανὸς, νὰ πράξω ὅ,τι ἔπρεπε νὰ βδελυχθῶ, ἂν τὸ ἔπραττεν Ἐθνικός; Ὄχι, δὲν θέλω τὸ πράξειν· ἀλλὰ θέλω ἀγοράσει τὸ δικαίωμα παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, παρ' αὐτῶν τῶν Ἰνδῶν. Τοιουτοτρόπως θέλω μιμηθῆ τὸν Παντοκράτορα κατὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸ ἔλεός του, καὶ θέλω ἑλκύσει τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποικίαν μου.»

Ἡ Πενσυλβανία (ἐπαρχία τῆς Ἀμερικῆς οὕτως ὀνομασθεῖσα ἐκ τοῦ Γυλιέλμου τούτου Πὲν) ἔγινε μετ' ὀλίγον ἀκμάζουσα ἀποικία, καὶ ὑπῆρξεν ἑβδομήκοντα ἔτη (καθ' ὅσον χρόνον ἐκυβέρνων οἱ Κουάκεροι) χωρὶς ἄλλην τινὰ βίαν παρὰ τὴν ἀστυνομικήν· καὶ εἰς τὸ διάστημα τῶν ἑβδομήκοντα τούτων ἐτῶν ἐχθρὸς δὲν εἰσέβαλέ ποτε κατ' αὐτῆς.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΦΡΟΝΗΜΑ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ.

Ο Κομης Μονθολὼν (Comte de Montholon) ὁ πιστὸς φίλος τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου, διηγεῖται τὴν ἑπομένην συνδιάλεξιν τοῦ αὐτοκράτορος, τὴν ὁποίαν καταχωροῦμεν χωρὶς νὰ ἐγγυώμεθα τὴν ἀλήθειαν αὐτης. Ἔγινε δὲ εἰς τὴν νῆσον τῆς ἐξορίας του, τὴν Ἁγίαν Ἑλένην.

"Γνωρίζω τοὺς ἀνθρώπους," εἶπεν ὁ Ναπολέων, "καὶ σὲ λέγω ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἄνθρωπος!

"Ἡ Θρησκεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι μυστήριον· προῆλθεν ἐξ ὑπερανθρωπίνου νοὸς, καὶ συντηρεῖται δι' ἐμφύτου τινὸς δυνάμεως. Εἰς αὐτὴν εὑρίσκομεν ἰδιαιτέραν ἀτομικότητα, ἥτις ἐγέννησε λόγους καὶ ἀξιώματα πρότερον ἄγνωστα. Ὁ Ἰησοῦς τίποτε δὲν ἐδανείσθη ἀπὸ τὰς ἡμετέρας γνώσεις. Παρέστησεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐντελὲς παράδειγμα τῶν ἰδίων του παραγγελμάτων. Ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι φιλόσοφος· διότι ὡς ἀποδείξεις ἔφερε τὰ θαύματα, καὶ ἀπ' ἀρχῆς οἱ μαθηταί του ἐλάτρευον αὐτόν. Τῳόντι, ἡ μάθησις καὶ ἡ φιλοσοφία πρὸς σωτηρίαν δὲν χρησιμεύουσι· καὶ ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ ν' ἀποκαλύψῃ τὰ μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς νόμους τοῦ πνεύματος.

"Ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Καῖσαρ, ὁ Μέγας Κάρολος, καὶ αὐτὸς ἐγὼ, ἐθεμελιώσαμεν αὐτοκρατορίας· ἀλλ' εἰς τί ἐπεστηρίξαμεν τὰ τῆς μεγαλοφυΐας ἡμῶν δημιουργήματα; Εἰς τὴν ΒΙΑΝ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μόνος ἐθεμελίωσε τὴν αὐτοκρατορίαν του ἐπὶ τῆς ΑΓΑΠΗΣ· καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην μυριάδες μυριάδων ἤθελον ἀποθάνειν ὑπὲρ αὐτοῦ.

"Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἐθριάμβευσεν εἰς τὸν κόσμον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἢ μιᾷ μάχῃ· ἀλλὰ μετὰ πολυχρόνιον πόλεμον, δι' ἀγῶνος τριακοσίων ἐτῶν, τὸν ὁποῖον ἤρχισαν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἐξηκολούθησεν ἔπειτα ἡ πληθὺς τῶν Χριστιανῶν. Εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον, ὅλοι οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ δυνάσται τῆς γῆς ἦσαν ἐξ ἑνὸς μέρους· ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου, δὲν βλέπω στρατὸν, ἀλλὰ μυστηριώδη τινὰ δύναμιν, ἄνδρας τινὰς διεσκορπισμένους τῇδε κἀκεῖσε ἁπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης, καὶ ἄλλο κέντρον μὴ ἔχοντας παρὰ κοινὴν πίστιν εἰς τὰ μυστήρια τοῦ σταυροῦ.

"Ἀποθνήσκω πρὸ τοῦ καιροῦ μου, καὶ τὸ σῶμά μου θέλει ἐπανέλθειν εἰς τὸν χοῦν νὰ γένῃ βρῶμα σκωλήκων. Τοιαύτη εἶναι ἡ τύχη ἡ περιμένουσα τὸν ἐπικληθέντα μέγαν Ναπολέοντα. Ὁποία ἄβυσσος μεταξὺ τῆς ἰδικῆς μου ἀθλιότητος καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ἥτις διακηρύσσεται, ἀγαπᾶται, καὶ λατρεύεται, καὶ ἥτις ἐκτείνεται καθ' ὅλην τὴν γῆν! Θάνατον λέγεις τοῦτο; δὲν εἶναι μᾶλλον ζωή; Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ θάνατος Θεοῦ!"

Εἰς τὰς τελευταίας λέξεις ἐστάθη ὁ Ναπολέων· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ στρατηγὸς Βερτράνδος δὲν ἀπεκρίθη, ἐπρόσθεσεν ὁ αὐτοκράτωρ, "Ἂν δὲν κατανοῇς ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Θεὸς, κακῶς ἔπραξα διορίσας σε στρατηγόν."

Ἂν ἀληθῶς ἐλάλησε ταῦτα ὁ Ναπολέων, εἶναι τῳόντι ἀρίστη μαρτυρία ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μεγίστου πολεμιστοῦ τῶν νεωτέρων χρόνων.

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.

Βλεπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εὐχαριστεῖται ποτὲ εἰς τὴν παροῦσάν του κατάστασιν, ἀλλὰ πάντοτε ἐπιθυμεῖ ἐξοχωτέραν. Καὶ ὡς τὰ χόρτα ἀδιαλείπτως αὐξάνουν, ἕως νὰ τελειοποιηθῶσιν, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος πάντοτε βιάζεται εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σκοπούμενον τέλος, τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι θέλει τὸν κάμειν εὐτυχῆ. Ὦ ψυχή μου, ὁ Θεὸς εἶναι τὸ τέλος σου, καὶ ἡ εὐδαιμονία σου κρέμαται ἀπὸ τὸ νὰ προοδεύῃς ἀδιαλείπτως πρὸς τὴν ἐντέλειάν σου. Προχώρει λοιπὸν πάντοτε, ἕως οὗ νὰ φθάσῃς εἰς ἀνάπαυσιν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Κυρίου.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΚΕΦΑΛΟΥ ΑΕΤΟΥ.

Ἁλιάετος Λευκοκέφαλος.

Εις Σελ. 177 τοῦ Β'. Τόμου, καὶ εἰς Σελ. 159 τοῦ Δ'. Τόμου, τῆς Ἀποθ. κατεχωρήσαμεν τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀετοῦ, ἰδιαιτέρως περιγράψαντες τὸν Χρυσάετον καὶ τὸν Ἁλιάετον Λευκοκέφαλον. Εἰς τὰ ἐκεῖσε προειρημένα προσθέτομεν τὰ ἑφεξῆς περὶ τῶν ἡθῶν τοῦ Ἁλιαέτου Λευκοκεφάλου.

Ἡ μεγάλη δύναμις, τόλμη, καὶ ἀνδρία τοῦ λευκοκεφάλου ἀετοῦ, καὶ ἡ σπανία ταχύτης τοῦ πτεροῦ του, καθιστῶσιν αὐτὸν ἐπιφανέστατον μεταξὺ τῶν συναδελφῶν του. Ἂν δὲ μετὰ τῶν ἀρετῶν τούτων εἶχε καὶ γενναίαν πρὸς ἄλλους διάθεσιν, ἔπρεπε νὰ λογίζεται τὸ εὐγενέστατον ἐκ τῶν ὀρνέων. Ἡ θηριώδης ὅμως, ἀλαζονικὴ, καὶ τυραννικὴ κλίσις, ἡ πάντοτε εἰς τὰς πράξεις αὐτοῦ φαινομένη, ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὴν κατάστασιν αὐτοῦ, καὶ ἐνισχύει αὐτὸν νὰ ἐκπληροῖ ὅ,τι ἡ φύσις τὸν προσδιώρισε. Διὰ νὰ λάβῃς ἰδέαν τινὰ, φίλε ἀναγνῶστα, τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ὀρνέου τούτου, ὑπόθες ὅτι ἡσύχως καταπλέεις τὸν εὐρὺν ποταμὸν τῆς Ἀμερικῆς, Μισσισσίππην, καθ' ἣν ἐποχὴν προσεγγίζον τὸ ψύχος ἀναγκάζει μυριάδας ἐνύδρων πτηνῶν νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὰς χώρας τοῦ βορρᾶ εἰς ζήτησιν εὐκραεστέρου κλίματος, ὅπου πρὸς καιρὸν νὰ ἐνδιατρίψωσιν. Ὁ ἀετὸς βλέπεται καθήμενος ὄρθιος ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τοῦ ὑψίστου δένδρου, εἰς τὴν ὄχθην τοῦ μεγαλοπρεποῦς ῥύακος. Τὸ στιλπνὸν ἀλλ' αὐστηρὸν ὄμμα του ἐπιβλέπει τὴν ἀχανῆ ἔκτασιν. Μετὰ προσοχῆς ἀκροάζεται πάντα ἤχον, ὅστις ἔρχεται μακρόθεν εἰς τὸ οὖς ὠτίον του, ῥίπτων κἄποτε καὶ βλέμμα ἐπὶ τῆς γῆς, ὥστε νὰ μὴ παρέλθῃ ἀνήκουστον μήτε τὸ ἐλαφρὸν πάτημα τῆς δορκάδος. Ἡ θήλεια κάθηται ἀπέναντι, καὶ, ἂν τὰ πάντα ἐξακολουθῶσιν ἤρεμα καὶ σιωπηλὰ, νουθετεῖ αὐτὸν διὰ κραυγῆς νὰ ἔχῃ ὑπομονήν. Ἅμα λαβὼν τὴν πασίγνωστον ταύτην πρόσκλησιν, ἀνοίγει κατὰ μέρος τὰς πλατείας αὐτοῦ πτέρυγας, κλίνει τὸ σῶμά του ὀλίγον τι πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἀποκρίνεται εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς μὲ τόνους ὄχι ἀνομοίους τοῦ γέλωτος τῶν μανιακῶν· εὐθὺς σχεδὸν ἔπειτα ἀναλαμβάνει τὴν ὄρθιον στάσιν του, καὶ τὰ πάντα σιγῶσι πάλιν. Νῆσσαι πολυειδεῖς βλέπονται διαβαίνουσαι μετὰ μεγάλης ταχύτητος, τὴν φορὰν τοῦ ῥεύματος ἀκολουθοῦσαι· ἀλλ' ὁ ἀετὸς δὲν κυττάζει αὐτάς· φαίνονται ἀνάξιαι τῆς προσοχῆς του. Μετ' ὀλίγον ὅμως, ἀκούεται ὁ ἄγριος, σάλπιγγα ὁμοιάζων, ἦχος τοῦ μακρὰν εἰσέτι, ἀλλὰ προσεγγίζοντος κύκνου. Κραυγὴ ἐκ τῆς θηλείας διαπερᾷ τὸν ποταμὸν,—διότι, φίλε ἀναγνῶστα, καὶ αὐτὴ φροντίζει ὡς καὶ ὁ σύζυγος·—οὗτος αἴφνης διασείει ὅλον τὸ σῶμα, καὶ μὲ ὀλίγας ἁφὰς τοῦ ῥάμφους του, βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν μυώνων τῆς ἐπιδερμίδος, διατάσσει εὐθὺς τὰ πτερά του. Ὁ κατάλευκος ὄρνις ἤδη φαίνεται· ὁ μακρὸς αὐτοῦ τράχηλος ἐκτείνεται εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὸ ὄμμά του κυττάζει προσεκτικὸν ὡς τὸ τοῦ ἐχθροῦ του· αἱ μεγάλαι του πτέρυγες μόλις ὑποστηρίζουσι τὸ βάρος τοῦ σώματος, ἂν καὶ κτυπῶσιν ἀδιακόπως· τόσον ὀχληροὶ καταντῶσιν οἱ ἀγῶνές του, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ σκέλη ἐξαπλόνει ὑπὸ τὴν οὐρὰν, διὰ νὰ βοηθῶσι τὴν πτῆσίν του. Πλησιάζει μ' ὅλον τοῦτο· ὁ ἀετὸς ἐσημείωσεν αὐτὸν ὡς λείαν του. Ἐνῶ διέρχεται ὁ κύκνος μεταξὺ τοῦ τρομεροῦ ζεύγους, ὁ ἄρρην πετᾶται, ἕτοιμος εἰς καταδίωξιν, μὲ φοβερὰν κραυγὴν, ἥτις προξενεῖ πλειοτέραν φρίκην εἰς τὸ ὠτίον τοῦ κύκνου παρ' ὁ κρότος μεγάλου τηλεβόλου.

Τώρα εἶναι ἡ στιγμὴ, καθ' ἣν ἐπιδεικνύονται αἱ δυνάμεις τοῦ ἀετοῦ. Φεύγει διὰ τοῦ ἀέρος ὡς διάττων ἀστὴρ, καὶ ὡς λάψις ἀστραπῆς καταπίπτει ἐπὶ τοῦ δειλοῦ κύκνου, ὅστις ἐν ἀγωνίᾳ καὶ ἀπελπισίᾳ ζητεῖ διὰ παντοίων ἑλιγμῶν ν' ἀποφύγῃ τοὺς σκληροὺς ὄνυχας τοῦ ἐχθροῦ του. Ἀναβαίνει, περιστρέφεται, καὶ ἀσμένως ἤθελε καταποντισθῆν εἰς τὸ ῥεῦμα, ἂν δὲν

ἐμποδίζετο ὑπὸ τοῦ ἀετοῦ, ὅστις πρὸ πολλοῦ γνωρίζων ὅτι διὰ τοιούτου στρατηγήματος ἤθελε ζητήσει νὰ ἐκφύγῃ ὁ κύκνος, ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ διαμένῃ μετέωρος, προσπαθῶν νὰ κτυπήσῃ αὐτὸν μὲ τοὺς ὄνυχάς του ὑποκάτωθεν. Ἐντὸς ὀλίγου ἀπελπίζεται ὁ κύκνος· ἤδη ἐξησθένησε παραπολύ, καὶ ἡ ἰσχύς του ἐκλείπει εἰς τὴν θέαν τῆς ἀνδρίας καὶ ταχύτητος τοῦ ἀνταγωνιστοῦ· ἡ τελευταία πνοή του ἤδη μέλλει νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ὁ θηριώδης ἀετὸς πλήττει μὲ τοὺς ὄνυχας τὴν ὑποκάτω πλευρὰν τῆς πτέρυγός του, καὶ μὲ ἀκαταμάχητον δύναμιν βιάζει τὸν ὄρνιν νὰ πέσῃ κατὰ πλαγίαν διεύθυνσιν ἐπὶ τῆς ἐγγυτέρας ὄχθης. Τότε, ἀναγνῶστα, ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς τὸ σκληρὸν πνεῦμα τοῦ τρομεροῦ τούτου πολεμίου τῆς πτερωτῆς φυλῆς, ἐνῷ, θριαμβεύων ἄνωθεν τῆς λείας του, πνέει κατὰ πρῶτον ἐν ἀνέσει. Καταπιέζει τοὺς κραταιοὺς πόδας του, καὶ ἐμπήγει τοὺς ὀξεῖς αὐτοῦ ὄνυχας βαθύτερον παρὰ ποτὲ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀποθνήσκοντος κύκνου. Κραυγάζει μὲ ἀγαλλίασιν ὑπεράνω τοῦ θύματος. Ἡ θήλεια καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος ἴστατο προσεκτικὴ θεωρὸς παντὸς κινήματος τοῦ συζύγου της· καὶ ἂν δὲν ἐβοήθησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἅλωσιν τοῦ κύκνου, τοῦτο δὲν προῆλθεν ἀπὸ ἀθελησίαν, ἀλλ' ἁπλῶς ἀπὸ τὴν τελείαν πεποίθησιν ὅτι ἡ δύναμις καὶ ἀνδρία τοῦ κυρίου της ἦσαν ἱκανώταται πρὸς κατόρθωσιν τοῦ ποθουμένου. Ἵπταται δὲ τώρα εἰς τὸν τόπον τῆς σφαγῆς, ὅπου αὐτὸς προθύμως τὴν περιμένει, καὶ, ἀφοῦ φθάσῃ, ἀμφότεροι ὁμοῦ χορταίνουν ἀπὸ αἷμα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ.

Ἐπιθυμεῖς νὰ μάθῃς ἐὰν τὸ ὄνομά σου ἦναι γεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς; Ἀνάγνωθι ὅ,τι ἔχεις γεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῆς συνειδήσεως. Δὲν ἔχεις ἀνάγκην νὰ ἀναβῇς εἰς τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἐρευνήσῃς τὰ ἀρχεῖα τῆς αἰωνιότητος. Ἐμπορεῖς νὰ καταβῇς εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἐκεῖ νὰ ἀναγνώσῃς τί εἶσαι καὶ τί θέλεις γένειν. Ἂν τὸ βιβλίον τῆς θείας δικαιοσύνης ἦναι κεκλεισμένον καὶ πεφυλαγμένον ἐφ' ὕψους πλησίον τοῦ Θεοῦ, τὸ ἰδικόν σου ὅμως βιβλίον τῆς συνειδήσεως εἶναι ἀνοικτὸν, κείμενον ἐγγὺς, ἐν τῷ ἰδίῳ σου κόλπῳ, καὶ ὅ,τι καὶ ἂν γράφῃς ἐδῶ, ἔσο βέβαιος ὅτι τὸ ἴδιον θέλεις ἀναγνώσει καὶ ἐκεῖ. Ἐὰν εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον δὲν γράφωμεν ἄλλο παρὰ ἁμαρτίαν, οὐδ' εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ θέλομεν εὑρεῖν ἄλλο παρὰ καταδίκην. Ἂς γράφωμεν λοιπὸν τώρα τοιαῦτα, ὁποῖα ἀναγινώσκοντες εἰς τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς κρίσεως, καθ' ἣν ὅλα τὰ βιβλία θέλουν ἀνοιχθῆ, νὰ χαρῶμεν, καὶ ὄχι νὰ ἐντραπῶμεν.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΣ ΥΠΟΒΑΣΙΑ.

Ἄγγλος τὶς περιηγητὴς λέγει ὅτι, περιοδεύων τὴν Κιρκασσίαν, εἶδεν ὑπνοβάτιν παράδοξον, τὴν θυγατέρα εὐγενοῦς τινὸς Κιρκασσοῦ, διατρίβοντος πλησίον τοῦ ποταμοῦ Οὐβίνου. Ἡ κόρη ἦτο περίπου ὠδεκαετὴς, ἔπασχε δὲ ἀπὸ τὴν νόσον πρὸ δύο ἐτῶν. Ἡ ὑπνοβατικὴ κατάστασις διήρκει συνήθως ἀπὸ μίαν ἕως τρεῖς ἑβδομάδας, καθ' ὃ διάστημα ἡ πάσχουσα ἐκέντα, ἐτραγῴδει παίζουσα καὶ τὸν αὐλόν της, ἢ ἔψαλλεν αὐτοσχέδια ποιημάτια, προφητικὰ πάντοτε, ἀποτεινομένη ὄχι εἰς τοὺς περιεστῶτας, ἀλλὰ, κατὰ τὸ φαινόμενον, εἰς ἀόρατόν τι πνεῦμα· διώριζε δὲ καὶ ἰατρικὰ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους ἀνέφερεν ὀνομαστὶ, ἐσυμβούλευε τοὺς πολεμιστὰς, ἤλεγχε τοὺς κακοὺς, καὶ ἐβεβαίονεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐπὶ τέλους ὁ κατὰ τῶν Ῥώσσων ἀγὼν αὐτῶν ἤθελεν ἐπιτύχειν· ἀλλ' ἐκ τούτων δὲν ἐνθυμεῖτο οὔτε λέξιν ἀφοῦ ἠγείρετο ἀπὸ τὸν μαγνητικὸν ὕπνον της. Ἐνῷ ἐξηκολούθει ἡ ἀποπλάνησις αὕτη τῶν νοητικῶν δυνάμεων, τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐφαίνετο σοβαρώτατον· εἶχε δὲ καὶ τὴν ὄσφρησιν τόσον ὀξεῖαν, ὥστε ἀπὸ μακρὰν ἀνεκάλυπτε τοὺς πλησιάζοντας γνωρίμους της, πρὸς οὓς ἐδείκνυε τὴν πλέον αὐτογνώμονα ἀντιπάθειαν ἢ κλίσιν. Ἀπὸ τὰς προσβολὰς ταύτας ἡ ὑγεία της ἐφαίνετο ὅτι ἔπασχε καιρίως, ἐπειδὴ πάντοτε ἐξύπνα ἀπὸ τὴν ἔκστασιν αὐτῆς ὠχρὰ καὶ πολὺ ἀπηυδημένη.

Οἱ ὑπνοβάται οὗτοι, ἢ, ὡς οἱ Γάλλοι καλοῦσιν αὐτοὺς, clairvoyants, ἰδιάζουν εἰς ὀρεινὰς χώρας, καὶ φαίνεται ὅτι συγκροτοῦσι δυσεξήγητον φαινόμενον τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ. Ὁμοίαν ὑπνοβάτιν ἀπήντησα ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς λίμνης Κωνσταντίας, θυγατέρα βαρόνου τινός· ἦτο δὲ περίπου ὁμήλιξ τῆς Κιρκασσίδος, καὶ ἐξίσου προικισμένη μὲ προφητικὸν πνεῦμα. Ἡ διάρκεια τῆς προσβολῆς, καὶ τὰ συμπτώματα τῆς πασχούσης, ἦσαν παρομοίως τὰ αὐτὰ, ἐκτὸς ὅτι ἡ Γερμανὴ νεᾶνις ἔμενε πολλάκις καταπληκτικὴ διά τινας ὥρας, τὸ ὁποῖον δὲν παρετήρησα εἰς τὴν ἄλλην.

ΑΠΑΤΗΛΑ ΠΛΟΥΤΗ.

Συνήθως, ὅταν ἀσεβής τις κοσμολάτρης ἀποθάνῃ, ἐρωτῶμεν πόσον πλούσιος ἀπέθανε; καὶ πολλοὶ λέγουν, "Ἆ! ἀπέθανε πολλὰ πλούσιος·—ἀφῆκε μεγάλην κατάστασιν." Φεῦ! ὁ δυστυχὴς βαθὺν ὕπνον ἐκοιμᾶτο ὀνειροπολῶν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς· τώρα δ' ἐξύπνα, καὶ δὲν εὑρίσκει τίποτε εἰς τὰς χεῖράς του. Ποῦ κεῖται ὁ σωρὸς τοῦ χρυσίου; Μόνον ἡ σκωρία τοῦ σωροῦ ἐκείνου ὑπάγει εἰς μαρτυρίαν κατ' αὐτοῦ· ὁ πλοῦτος μετέβη εἰς ἄλλας χεῖρας, μένει δὲ μὲ τὸν τεθνηκότα ἡ ἀδικία· ἄλλοι τὸν μεταχειρίζονται, αὐτὸς δὲ φέρει εἰς τὴν κρίσιν μεθ' ἑαυτοῦ τὴν κατάχρησιν αὐτοῦ· ἐκέρδησε μὲν φίλους, ἀλλ' ἔχασε τὴν ψυχήν του. Ὥστε πολλὰ ὀρθῶς ἐμπορῶ νὰ γράψω εἰς ὅλα τὰ πλούτη του, Ταῦτα εἶναι τιμὴ αἵματος.

Η ΠΕΝΙΑ εἰς τὰς μεγαλοπόλεις λαμβάνει πολυειδεῖς ὄψεις καὶ μορφάς. Πολλάκις κρύπτεται ἐν λαμπρότητι, καὶ πολλάκις ἐν ἀσωτίᾳ. Πολλῶν ἀνθρώπων ἡ σπουδαιοτέρα φροντὶς εἶναι νὰ κρύπτωσι τὴν ἔνδειάν των ἀπὸ τοὺς ἐπιλοίπους.

ΠΟΛΥΧΡΗΣΤΙΑ ΤΗΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ.

Εἰς τὰς θερμὰς καὶ εὐκράτους χώρας τῆς γῆς, εὑρίσκουσι τερπνὴν κατοικίαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ θαμβῆ θεραπείαν ὅλων τῶν χρειῶν καὶ ἐπιθυμιῶν αὐτῶν· ἀλλ' ὅπου ὁ χειμὼν ἔρχεται μὲ θερμοκρασίαν κάτω τοῦ σημείου, ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ παγόνει, ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται ἐξ ὁλοκλήρου. Τότε ἡ γῆ μετὰ τῶν ὑδάτων αὐτῆς ταχέως ἐνδύεται μὲ χιόνα καὶ μὲ πάγον, τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι γίνονται ἄφυλλα, φαινόμενα πανταχοῦ ὡς μαραμμένα σκελετὰ,—ἀναρίθμητα πλήθη ζώων, εἴτε διὰ τὸ δριμὺ ψύχος, εἴτε δι' ἔλλειψιν τροφῆς, χάνονται εἰς τὴν χιόνα,—ἡ φύσις φαίνεται ἀποθνήσκουσα ἢ νεκρά. Τὸ ἀνάπαλιν συμβαίνει ὅταν ἐπιστρέψῃ τὸ ἔαρ, τουτέστιν ὅταν ἐπιστρέψῃ ἡ θερμότης. Ἡ γῆ πάλιν γυμνοῦται καὶ μαλακύνεται, οἱ ποταμοὶ ῥέουσιν, αἱ λίμναι καθίστανται πάλιν ὑγρὰ κάτοπτρα, αἱ θερμαὶ βροχαὶ περιθάλπουσι τὴν βλάστησιν, ἥτις πανταχοῦ καλύπτει τὸ ἔδαφος μὲ κάλλος καὶ ἀφθονίαν. Ὁ πρὸ μικροῦ ἀθρανὴς ἄνθρωπος ἀνακαλεῖται εἰς πολλὰ χρέη· οἱ δι' ὕδατος τροχοὶ αὐτοῦ πανταχοῦ ἐνεργοῦσιν, αἱ λέμβοι του εἶναι πάλιν ἐπὶ τῶν διωρύγων καὶ ῥυάκων, οἱ πολυάσχολοι στόλοι τῆς ἐμπορίας ἐξέρχονται εἰς τὸ πέλαγος· τὰ πτηνὰ πληροῦσι παμπληθεῖ τὸν οὐρανὸν, καὶ οἱ ἰχθύες ὡσαύτως τὰ ὕδατα, καὶ πᾶν μέρος τῆς γῆς βρύει ἀπὸ ζωὴν καὶ εὐφροσύνην. Πολλοὶ θεωροῦσι τὰς μεταβολὰς ταύτας τοῦ καιροῦ ὡς ἂν ὁμοίαζον τὰς ἐκ διαδοχῆς θέσεις περιστρεφομένου τροχοῦ, ἐξ ὧν ἡ μία ἀναγκαίως ἐπιφέρει τὴν ἄλλην· μὴ στοχαζόμενοι ὅτι ἡ ἁπλῆ περίστασις τῆς μεταβολῆς τῆς θερμοκρασίας προξενεῖ ἅπαντα. Ἀλλ' ἂν τὸ ψύχος τοῦ χειμῶνος ἔλθῃ παραπολὺ πρώϊμα, ἐπιφέρει ἀνελλιπῶς τὴν χειμερινὴν πρόσοψιν, καὶ ἂν ἡ θερμότης ἔλθῃ πρώρα κατὰ τὸ ἔαρ, ἐκτείνει τὴν κάλυκα καὶ τὸ ἄνθος, τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ παγετοῦ θέλει ἐξάπαντος ἀφανίσει. Σπόρος σπειρόμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κρυστάλλου ποτὲ δὲν ζωογονεῖται.

Καὶ περὶ κλιμάτων δὲ—αἱ γῆϊναι ὕλαι, αἱ συγκροτοῦσαι τὸ ἐξώτερον τῆς ἡμετέρας σφαίρας, καὶ διὰ τοῦτο ἐμβαίνουσαι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ χώματος, δὲν διαφέρουν εἰς διάφορα πλάτη· εἰς τὸν ἰσημερινὸν, φέρ' εἰπεῖν, καὶ ἐγγὺς τῶν πόλων. Ὅτι λοιπὸν κατὰ τὰς δύο θέσεις παριστάνει μεγαλητέραν διαφορὰν ἡ πρόσοψις τῆς φύσεως παρ' ὅσην τὸ ἐτήσιον θέρος καὶ ὁ χειμὼν τοῦ αὐτοῦ τόπου, προέρχεται ἁπλῶς ἀπὸ τὴν μόνιμον τῆς θερμοκρασίας ἀνισότητα. Ἂν αὕτη δὲν ὑπῆρχε, τὰ αὐτὰ φυτὰ ἠμπόρουν νὰ βλαστάνωσιν εἰς ἀμφοτέρας τὰς θέσεις, καὶ τὰ αὐτὰ ζῶα ἠμπόρουν νὰ εὑρίσκωσι κατάλληλον τροφήν. Ἀλλὰ τώρα, εἰς τὴν μίαν, δηλαδὴ ὅπου ὑπάρχει ἀφθόνως ἡ θερμότης, βλέπομεν τὸ μεγαλοπρεπὲς θέαμα ἀδιακόπου τροπικῆς καρποφορίας· τὴν γῆν ἐσκεπασμένην μὲ πολυποίκιλα καὶ ὑλημανοῦντα φυτὰ, ἀκόμη καὶ τοὺς σκληροὺς βράχους εὐθαλείαν περιβεβλημένους, ἴσως τὸ κλῆμα τῆς ἀμπέλου μὲ τοὺς πορφυροῦς αὐτοῦ βότρυας. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς ταύτης ἡ ζωϊκὴ ὕπαρξις εἶναι οὐχ ἧττον ἄφθονος, καὶ πολλὰ εἴδη ζώων ἔχουσι κάλλος ἐξαίσιον, —τὰ πτηνὰ, φερ' εἰπεῖν, μὲ πτερὰ τόσον λαμπρὰ ὅσον τὰ στιλπνότερα τῶν ἀνθέων. Ὁ θερμὸς ἀὴρ εὐωδιᾷ ἀπὸ τὰς ἀρωματικὰς βοτάνας,—ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ νέφη ἔχουσι πολλάκις χρώματα ἐφάμιλλα τῶν τῆς ἴριδος, καὶ οἱ ἀνθρώπινοι κάτοικοι εὐδαιμονοῦντες καλοῦσι τὸν τόπον παράδεισον.—Ὅπου δὲ ἡ θερμότης ἀείποτε λείπει, ἔχομεν τὸ φοβερὸν θέαμα τῆς πολικῆς ἀκαρπίας, γυμνοὺς βράχους ἢ ὄρη, ἀντὶ εὐκάρπων ἀγρῶν· τὸ ὕδωρ πανταχοῦ σκληρὸν καὶ στερεὸν, ἄνευ βροχῆς, νέφους, ἢ ὁρόσου, ὀλίγας κινήσεις πλὴν τῆς ἔνθεν κἀκεῖθεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθουμένης χιόνος· τὴν φυτικὴν ζωὴν μόλις ὑπάρχουσαν, καὶ τότε μόνον εἰς ἐσκεπασμένους τόπους ἀπέναντι τοῦ ἡλίου—καὶ ἀντὶ τῶν πολυειδῶν φοινίκων καὶ ἄλλων δένδρων τῆς Ἰνδίας, τῶν ὁποίων ἓν μόνον φύλλον εἶναι ἀρκετὰ πλατὺ, ὥστε νὰ καλύψῃ ἀνθρωπίνην κατοικίαν, εὑρίσκονται θάμνοι μόνον, καὶ δένδρα ἔχοντα τρίχας μᾶλλον παρὰ φύλλα. Τὸν δὲ χειμῶνα τῶν κλιμάτων τούτων, καθ' ὃν ὁ ἥλιος δὲν βλέπεται δι' ὁλοκλήρους μῆνας, ἐπαυξάνει τὴν φρίκην ἡ σκοτία καὶ ἡ φοβερὰ σιωπὴ, τὸ ψύχος τὸ ναρκόνον πᾶσαν ζωὴν, καὶ παγόνον καὶ αὐτὸν τὸν ὑδράργυρον—συγκροτοῦντα ὅλα ὁμοῦ σκηνὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος δύναται μὲν νὰ διαπεράσῃ ἀπὸ εὐδαιμονέστερα κλίματα, ἀλλ' ὅπου δι' ὀλίγον μόνον ἐμπορεῖ ν' ἀφήσῃ τὴν προφύλαξιν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ πυρὸς, καθὼς ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ καταβυθιστικὸν κώδωνα εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὠκεανοῦ. Ὅτι δὲ ἡ θερμότης μόνον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ καταστήσῃ τὰς νῦν ἐρήμους ταύτας χώρας ὡς τὰς τερπνοτέρας τῆς γῆς, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν νεωστὶ ἀνακαλυφθέντων ὑπὸ τὸ ἔδαφος λειψάνων ζώων καὶ φυτῶν ἄτινα πρότερον κατῴκουν αὐτὰς, ὁμοίων ὡς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τώρα δύνανται μόνον νὰ ζῶσι πλησίον τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἐνῷ λοιπὸν ὁ χειμὼν, ἢ ἡ προσωρινὴ ἀπουσία τῆς θερμότητος, δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ ὕπνος τῆς φύσεως, ἡ περὶ τοὺς πόλους μονιμωτέρα νάρκωσις ὁμοιάζει τὸν θάνατον αὐτῆς· ὅθεν δικαίως ἡ θερμότης ἐμπορεῖ νὰ λογίζεται ὡς ἡ ζωὴ ἢ ἡ ψυχὴ τοῦ παντός! Σημειωτέον πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ θερμότης εἶναι ἡ μεγάλη ἐνεργὸς δύναμις εἰς πολυαρίθμους πράξεις τῆς χημείας καὶ τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κραταιᾶς ἀτμοκινήτου μηχανῆς, ἥτις τώρα ἐκτελεῖ τὸ ἥμισυ τῆς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων.

Βλέπω ὅτι οἱ κακοὶ ἔχουσι τὸν μὲν παράδεισον ἐδῶ, τὴν δὲ κόλασιν ἔπειτα· καὶ ἐξ ἐναντίας, οἱ καλοὶ ἐδῶ μὲν ἔχουσι τὴν κόλασιν, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν παράδεισον. Ὁ πλούσιος εἶχε τὰ ἀγαθά του εἰς ταύτην τὴν ζωὴν, καὶ ὁ Λάζαρος τὰ δεινά· ἀλλὰ τώρα ὁ Λάζαρος ἀναπαύεται, καὶ ὁ πλούσιος βασανίζεται. Ἐγὼ λοιπὸν δὲν θέλω φθονήσει τὴν εὐτυχίαν τοῦ κακοῦ, οὐδὲ θέλω σκανδαλισθῆν εἰς τὴν θλῖψιν τοῦ δικαίου.

ΚΥΝΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.

Συνοδια τις Ἄγγλων ἐκ πολεμικοῦ πλοίου ἐξεκίνησε νὰ ἀναβῇ ἕνα τῶν ποταμῶν τοῦ ἐν Ἀφρικῇ Κόλπου Δελαγόα, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ κυνηγήσωσι τὸν ἱπποπόταμον. Ἐνῷ δ' ἐζήτουν τὰ καταγώγια τῶν παμμεγεθῶν τούτων ζώων, ἤκουσαν ὀξεῖάν τινα ὠργισμένην κραυγήν, καὶ πάραυτα ὁ κύριος Β., σημαιοφόρος, ὥρμησεν ἐκ τοῦ καλαμῶνος, μὲ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ αἱμοστάγες, τρανῶς ἐπικαλούμενος βοήθειαν ὑπὲρ τοῦ τοποτηρητοῦ Ἀ., καθ' οὗ ἐλέφας εἶχε προσβάλει τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἡ συνοδία προσήγγισεν εἰς τὸν τόπον τοῦ κινδύνου, καὶ εὑρῆκαν τὸν ἀτυχῆ αὐτῶν σύντροφον ἀκίνητον καὶ ὕπτιον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσκεπασμένον ἀπὸ αἷμα καὶ λάσπην, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐκπετωμένους, ἐν ὅλῃ τῇ φρίκῃ βιαίου θανάτου. Ἐπέρασε μὲν ἱκανὴ ὥρα πρὶν δείξῃ συμπτώματά τινα ζωῆς· ἐπέτυχον ὅμως νὰ μεταφέρωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, ὅπου βαθμηδὸν ἀνέλαβε· καὶ ἀφοῦ ἀρκετὰ συνῆλθεν, ἱστόρησε τὰ εἰς αὐτὸν συμβεβηκότα, ἐξ ὧν φαίνεται ἡ παράδοξος θυμοσοφία τοῦ ἀγρίου ἐλέφαντος.

Κατὰ τὴν πρώτην πλησίασιν τοῦ ζώου, ἐστοχάσθη αὐτὸ ὁ τοποτηρητὴς Ἀ. ὡς εὐμεγέθη ἱπποπόταμον, ἀλλὰ ταχέως ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν ἀπάτην. Ὁ ἐλέφας, ὅστις ἐφαίνετο πολὺ παρωργισμένος διὰ τὴν ἐπέμβασιν, ἐκυμάτισε τὴν προβοσκίδα εἰς τὸν ἀέρα, ἀνυψώθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων αὐτοῦ ποδῶν, περιεστράφη ταχέως, καὶ μὲ ὀξεῖαν, ἐμπαθῆ κραυγήν, ὥρμησεν ἐξοπίσω τοῦ ἀνδρὸς, κατασπῶν τοὺς ἐμποδίζοντας αὐτὸν καλάμους. Ὁ τοποτηρητὴς ἔδραμεν ὅσον τάχιστα, καὶ δι' ὀλίγην ὥραν εἶχεν ἐλπίδα νὰ διασωθῇ, ἐπειδὴ ὁ ἐλέφας, ὁμματιάσας ἕνα τῶν ναυτῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς δένδρου, περὶ τοὺς εἴκοσι πόδας ὑψηλοῦ, καὶ τρεῖς τὴν περιφέρειαν, ἀπειλοῦντα αὐτὸν μὲ τὴν φωνὴν καὶ τὰς χειρονομίας του, καὶ συγχρόνως ἑτοιμαζόμενον νὰ πυροβολήσῃ, ἐστράφη, καὶ κραυγάζων καὶ λυσσώδης, ἀνεπήδησε κατὰ τοῦ δένδρου, ὡς διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν βάρος του κατέβαλε τὸ δένδρον, χωρὶς ὅμως βλάβην τοῦ ναύτου, ὅστις ἔτρεχε μεταξὺ τῶν καλάμων. Τὸ ἄγριον θηρίον ἐδίωξε τοῦτον, ἀφρίζον ἀπὸ τὴν μανίαν, μέχρι τῆς ὑψηλῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἐνῷ ὁ ἔντρομος ναύτης ἐκραύγαζε μεγαλοφώνως, "Ἐλέφας! Ἐλέφας!" ἐωσοῦ, ἤδη ἐγγίζοντος τοῦ διώκτου, ἔφθασεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κατωφερείας, ὅπου οἱ λοιποὶ κυνηγοί, οἵτινες εἶχον ἀκούσει τὰς κραυγάς του, ἦσαν ἑτοιμασμένοι, καὶ πάραυτα ἐπυροβόλησαν κατὰ τοῦ ἐλέφαντος. Τοῦτο ἔκαμεν αὐτὸν νὰ στραφῇ μὲ διπλασίαν ὁρμὴν κατὰ τοῦ κυρίου Ἀ., ὅστις, εἰς τὴν προθυμίαν του νὰ ἐκφύγῃ, προσκρούσας ἔπεσε, τὸ δ' εὐμέγεθες θηρίον ἔδραμεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ συνέτριψε τὴν πτέρναν του.

Εὐθὺς ἀφοῦ ἐπέρασεν, ὁ κύριος Ἀ. ἐσηκώθη, καὶ χωλαίνων ἀπὸ τὸν πόνον, ἐζήτησε πάλιν νὰ φύγῃ, ἀλλὰ τὸ θηρίον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προσβολήν· ἡ προβοσκίς του ἐτινάχθη ἄνω κάτω εἰς τὸν ἀέρα, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ὁ ἄθλιος ἀξιωματικὸς ἔπεσεν ἀναίσθητος καταγῆς. Συνελθὼν ὀλίγον τι, εἶδε τὴν θέσιν αὐτοῦ ἀπηλπισμένην· ὁ τερατώδης ἀνταγωνιστὴς ἵστατο ὑπεράνω του, ὅλος ὀργὴ καὶ μανία, κτυπῶν τὴν γῆν μὲ τοὺς πόδας του, καὶ ἀνορύττων αὐτὴν μὲ τοὺς ὀδόντας του. Ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδεν αὐτοὺς ἡ συντροφία, ὁ κύριος Ἀ. ἔκειτο μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἐλέφαντος, καὶ ἂν ἦτο σκοπὸς τοῦ ζώου νὰ θανατώσῃ αὐτὸν, ἠδύνατο εὐκολώτατα, ἕνα πόδα θέτον εἰς τὸ ἀναίσθητον σῶμά του, νὰ καταθραύσῃ τὸν δυστυχῆ· ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι ἐσκόπευε μόνον νὰ παιδεύσῃ καὶ νὰ τρομάξῃ, ὄχι νὰ θανατώσῃ· τοιαῦτα δὲ εἰκασία συμφωνεῖ ἐντελέστατα μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ γενναίου μὲν, ἐκδικητικοῦ δὲ τούτου ζώου.

Τὴν ἐσχάτην φορὰν, καθ' ἣν ὁ ἐλέφας ἐπανῆλθε πρὸς τὸν κύριον Ἀ., ἔφερε τὴν προβοσκίδα του πλήρη ἀπὸ λάσπην· γυρίσας δ' αὐτὸν ὕπτιον, καὶ ἀνοίξας βιαστικῶς τὸ στόμα του, ἐφίσησεν αὐτὴν ἐντὸς εἰς τὸν λάρυγγά του. Τοῦτο ἐπέφερε τὴν ὀγκωμένην ὄψιν τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου Ἀ., ὅστις σχεδὸν ἦτο πεπνιγμένος, καὶ διὰ τρεῖς ἡμέρας ἐξηκολούθει ἐξεμῶν ποσότητας γαλανωπῆς ἄμμου.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Το μαῦρον νέφος κάμνει τὸν ὁδοιπόρον νὰ ταχύνῃ τὸ βῆμά του, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν πατρίδα του· ἐνῷ, ἐξ ἐναντίας, ἡ καλὴ ἡμέρα καὶ ὁ εὐχάριστος δρόμος τὸν κάμνουσι ν' ἀργοπορῇ, καὶ ὑφαρπάζουν ἀπὸ τὴν καρδίαν του τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐπιθυμίας. Ὅπως καὶ ἂν φρονῶσιν οἱ ἄλλοι, ἐγὼ ὅμως τὸ νομίζω εὐεργεσίαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι κἄποτε νέφη τινὰ σκοτίζουσι τὸν ἥλιόν μου, καὶ συχναὶ θλίψεις μὲ στεροῦσι τὰς ἀναπαύσεις μου· διότι αἰσθάνομαι ὅτι, ἐὰν ταξειδεύων ἤθελον εὑρίσκειν ἀνενόχλητον ἀνάπαυσιν καὶ μεγάλην φιλίαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου, ταχέως ἤθελον λησμονήσει τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου, καὶ τὴν κληρονομίαν μου.

Ο ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Ερωτηθεις ὁ Ἀλέξανδρος, "Ποῦ θέτεις τοὺς θησαυρούς σου;" σορώτατα ἀπεκρίθη, "Μεταξὺ τῶν φίλων μου," πεπεισμένος ὅτι ἐκεῖ ἤθελον φυλαχθῆ ἀσφαλῶς, καὶ ἐπιστρεφῆ μὲ αὔξησιν. Ποίαν ἀνάγκην ἔχεις τοῦ νὰ πλατύνῃς τὰ σιτοφυλάκιά σου; Δὲν ἐξεύρεις ποῦ νὰ θέσῃς τ' ἀγαθά σου; Κάμε τοὺς φίλους τοῦ Χριστοῦ ταμεῖόν σου, καὶ τοὺς κόλπους τῆς χήρας καὶ τοῦ πτωχοῦ ἀποθήκην σου· ἐδῶ εἶναι ὁ πλοῦτός σου ἀσφαλὴς, διότι οὔτε ὁ κλέπτης τὸν κλέπτει, οὔτε ὁ χρόνος τὸν φθείρει, οὔτε ἀπὸ περιστάσεις χάνεται· ἐδῶ μάλιστα αὐξάνει· ἐδῶ τὸ ὀλιγοχρόνιον δῶρον λαμβάνει ἀνταμοιβὴν αἰώνιον. Δὲν ὑπάρχει γῆ τόσον καρποφόρος, ὅσον ὁ κόλπος τοῦ πτωχοῦ, ὅστις γεννᾷ καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.

ΠΕΡΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Το σχολεῖον τοῦ Σωκράτους ἦτον ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, οἱ μαθηταί του οἱ Ἕλληνες· ὁ δὲ σκοπὸς νὰ τοὺς ἀποκαταστήσῃ ἀγαθοὺς καὶ συνετοὺς διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθείας. Εἰς διάστημα τριάκοντα ἐτῶν δὲν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν πρὸς ὃν ὅρον τοῦτον· ὥστε, τρώγων καὶ περιπατῶν, καὶ δικάζων καὶ συστρατευόμενος, καὶ ἀπολογούμενος καὶ πίνων τὸ κώνειον εἰς τὸ δεσμωτήριον, πάντοτε λαλῶν περὶ τῆς θεωρίας ἠκολούθει τὴν πρᾶξιν, καὶ ἤδη κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, καὶ διὰ τῆς ἄλλης δεικνύων τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρετῆς, ἐβεβαίου διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ θανάτου του τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ Δημιουργοῦ.

Ἂν ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν οὐρανῶν, ἡ τάξις τοῦ παντὸς, καὶ ἡ διαρρύθμισις πάσης τῆς ὁρατῆς καὶ ἀοράτου δημιουργίας, ἀπαιτῶσι πάνσοφον καὶ παντοδύναμον Θεὸν, ἡ ἀθανασία τῆς λογικῆς οὐσίας εἶναι ἀναγκαία συνέπεια τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἡ φροντὶς τῆς τελειοποιήσεως τῆς παρούσης ζωῆς πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τῆς ἄλλης. Τοῦτο ἐξευγενίζει τὸν ἄνθρωπον, καὶ οὗτος ζητεῖ διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθείας νὰ πλησιάσῃ, καὶ, ὅσον τὸ δυνατὸν, νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὸν Θεόν. Τοιαῦτα ἦτον ἡ ἀρχὴ τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας τοῦ Σωκράτους· ἤγουν ἔφθασεν ὁ δαιμόνιος οὗτος ἄνθρωπος ἕως οὗ ἐδύνατο νὰ φθάσῃ ἡ ἀνθρώπινος διάνοια πρὸ τῆς θείας οἰκονομίας. Ἀλλ' ὁ Σωκράτης προητοίμασε διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς ἀρετῆς του τὴν θείαν τοῦ Θεανθρώπου ἀποστολὴν, ἥτις ἔμελλε μόνη εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἀκριβέστερον νὰ προσδιορίσῃ τὴν βάσιν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θρησκείας, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ευδαιμονίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν κοινωνιῶν· καὶ τοῦτο εἰς δύο λέξεις· εἰς τὴν ἀγάπην, λέγω, τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων. Εἰς τὴν διπλῆν αὐτὴν ἀγάπην ἐτελείονε καὶ ἡ ἠθικὴ, καὶ ἡ πολιτικὴ, καὶ ἡ θρησκεία.

Ἐξομολογούμενος δ' ἐν παρόδῳ τὴν ἐνδόμυχόν μου πεποίθησιν, λέγω ὅτι εἶναι ῥήματα Θεοῦ καὶ θεία ἡ θρησκεία, ἥτις στηρίζεται εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τότε θέλει τῳόντι ευδαιμονήσειν ὁ ἄνθρωπος καὶ βελτιωθῇ πᾶσα κοινωνία, τότε θέλει λείψειν ἡ ἄγριος τυραννία, καὶ ἡ ἀκόλαστος ὀχλοκρατία, ὅτε ἡ βάσις τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς κυβερνητικῆς ἐπιστήμης στηρίζεται εἰς τοιαύτην ἠθικὴν καὶ τοιαύτην θρησκείαν. Τότε ἡ φιλοσοφία, ἡ ποίησις, αἱ ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι, θέλουσι γνωρίσειν ὡς ἀρχὴν, σκοπὸν, καὶ τέλος, τὸν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰλικρινῆ ἔρωτα· τότε θέλει λείψειν ἡ ἀπάτη, ἡ δεισιδαιμονία, ἡ ἔρις, ὁ πόλεμος, ἡ φιλαυτία, ἡ ἀδικία, καὶ ἡ καταδυναστεία τοῦ δυνατοῦ πρὸς τὸν ἀδύνατον· τότε θέλουν ἀνυπερθέτως ευτυχήσειν οἱ ἄνθρωποι· τότε μόνον, λέγω, ὅτε ὅλων τῶν ἀνθρώπων αἱ πράξεις κοινῶς καὶ κατ' ἰδίαν κινοῦνται καὶ διευθύνονται ἀπὸ τὴν προειρημένην ἀρχήν· τότε θέλουν καθίσειν ἐπὶ τῶν θρόνων φιλόθεοι καὶ φιλάνθρωποι ἡγεμόνες, πατρικῶς κυβερνῶντες διὰ τῆς εὐνομίας πιστοὺς καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς νόμους ὑπηκόους· τότε θέλουν παύσειν ἡ καταδυναστεία ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου αἱ ἐπαναστάσεις· τότε ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον διαχεομένη ἀπὸ τὸν θρόνον εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, καὶ πυκνουμένη θέλει ἐπιστρέφει μετ' εὐλογιῶν διὰ νὰ περικυκλώσῃ τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενον· καὶ ἡνωμέναι αὗται θέλουν ὑφοῦσθαι ὡς ἄφατος μελῳδία μέχρι τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐκεῖθεν καταβαίνουσαι ἐπὶ τῆς γῆς θέλουσιν εὐφραίνει παρηγοροῦσαι ὅλον τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος τῆς παρούσης καὶ ἐπερχομένης γενεᾶς*.

Ὅθεν, ἂν αἱ νομοθεσίαι τῶν παλαιῶν περιωρίζοντο εἰς ἕνα μόνον λαὸν, σκοπὸν βέβαια ἔχουσαι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ ἐλευθερίαν αὐτοῦ μόνου, ἡ εὐρύχωρος καὶ καθαρὰ φιλοσοφία τοῦ Σωκράτους καὶ τῶν ἐπισημοτέρων του μαθητῶν ἐνηγκαλίζετο τὴν εὐδαιμονίαν ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, προσπαθοῦσα ν' ἀποκαταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὡς βελτίστους. Τούτου ἕνεκα τὸ ὑποκείμενον τῆς μελέτης καὶ τῆς διδασκαλίας του ἦτον αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος· ἤγουν ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὸν φυσικὸν καὶ τὸν ἠθικὸν κόσμον τοῦ Δημιουργοῦ. Οὗτος ἐδίδασκε τὴν ἀρετὴν τῶν κυβερνώντων, τὴν εἰς τοὺς νόμους εὐπείθειαν τῶν κυβερνωμένων, τὰ χρέη τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων, τῶν συζύγων καὶ ἀδελφῶν, τῶν πόλεων καὶ δημοκρατιῶν, καὶ εἰς ἕνα λόγον τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς τὸν Θεόν. Στοχαζόμενος δὲ τὴν λογικὴν οὐσίαν ὡς ἀπορροὴν τῆς θείας οὐσίας, τὴν ἐθεώρει ὡς προικισμένην μὲ τὴν ἔμφυτον ἰδέαν τοῦ ὁσίου, τοῦ δικαίου καὶ ἀγαθοῦ, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀληθείας, καὶ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ αὐτεξουσίου. Ὅθεν, ἂν τὰ ὑλικὰ ὄργανα, ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἡ ἀπάτη, ἐκάλυπτον τὸν ὀρθὸν λόγον, ἀρκοῦσε νὰ ὁδηγήσῃ τις καλῶς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ εὕρῃ ὁ ἴδιος εἰς τὰ βάθη τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν γνῶσιν. Διὸ καὶ μετεχειρίζετο εἰς τὴν διδασκαλίαν του τὴν ἐρωταπόκρισιν, δι' ἧς ἠνάγκαζε

* Ἀνέφερον τὰς πηγὰς, τὰς ὁποίας ἐσυμβουλεύθην εἰς τὸ παρὸν Δοκίμιον. Ἄδικον ἑπομένως ἤθελε λογισθῆν, ἂν ἀπεσιώπων, ὅτι, ὅσα εἶπον ἐν παρόδῳ περὶ τῆς θεανθρώπου ἀγάπης τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, εἰσὶ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἤκουσα πολλάκις ἀπὸ τὸν γηραιὸν Ἱεράρχην Κ. Ἀγαθάγγελον, τὸν βαθυσέβαστόν μοι αὐτάδελφον. Ὢ ποσάκις οὗτοι μ' ἐπαρηγόρησαν εἰς τὰς βιωτικὰς θλίψεις μου! ἀπὸ ποίους καὶ πόσους κινδύνους δὲν ἐφύλαξαν τὴν ἀπειρόν μου νεότητα! Αὐτοὶ κυρίως μὲ διέσωσαν ἀπὸ τὰς δύο ψυχικὰς νόσους· τὴν δεισιδαιμονίαν, λέγω, καὶ τὴν ἀσέβειαν. Αὐτοὶ διετήρησαν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων καθαρὰν καὶ ἀμόλυντον. Αὐτοὺς κληρονομικῶς θέλω διδάξει καὶ εἰς τὰ τέκνα μου, μὴ φροντίζων ποσῶς περὶ τοῦ ἐπαίνου τῶν ἀδυνάτων λεγομένων νόων, ἢ τοῦ ψόγου τῶν εὐρώστων καὶ ὑψηλῶν πνευμάτων. Σὺ δὲ, σεβαστέ μοι Ἱεράρχα, δέχθητι τὴν εὐγνωμοσύνην εὐγνωμονούσης καὶ ἐρώσης ψυχῆς.

τὸν ἀκροατὴν νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὕρῃ μόνος τὴν ἀλήθειαν. Φέρε οὖν σκεψώμεθα ἐγὼ τε καὶ σὺ, ἔλεγε πρὸς τὸν ἀκροατήν του. Δι' αὐτῆς ἐγύμναζε τὸν συλλογισμὸν τοῦ ἀκροατοῦ, ἀφήρει τὸ προσωπεῖον τῆς σοφιστικῆς ἀπάτης, καὶ ἀνεκάλυπτε τὴν γοητείαν τῶν σοφιστῶν· ἀλλὰ μεταχειριζόμενος συγχρόνως ὅπλον ὀραστήριον καὶ κινδυνῶδες, τὴν ἀκαταμάχητόν του εἰρωνείαν, κατέτριψε μὲν τὴν σοφιστικὴν ἀλαζονείαν, ἐξηγρίωσε δὲ τὴν κατ' αὐτοῦ τῶν σοφιστῶν ἀγανάκτησιν.

[Ἐκ τοῦ Φιλοσοφικοῦ Δοκιμίου τοῦ Γ. Γ. Κ. Τυπάλδου.]

ΟΙ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝΕΣ.

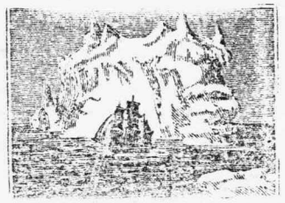

Ο ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ τῶν πάγων, ἢ κρυσταλλώνων, οἵτινες ἀεννάως περικαλύπτουσι τὰς Θαλάσσας τῶν δύο πόλων, εἶνσι ἓν τῶν μεγαλητέρων φαινομένων τῆς φύσεως.

Οἱ πάγοι, τοὺς ὁποίους ἀπαντῶσιν οἱ περιηγηταὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Σπιτσβέργης καὶ τῆς Γροιλλανδίας, ἔχουσι συνήθως 20 ἕως 25 ποδῶν πάχος· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχηματίζουσιν ἀπεράντους κρυσταλλοπεδιάδας, τὴν ἔκτασιν τῶν ὁποίων λογαριάζουν ἕως τετρακοσίων τετραγωνικῶν λευγῶν. Ἡ ἐπιφάνεια τῶν κρυσταλλοπεδιάδων ἐνίοτε μὲν εἶναι ὁμαλὴ, ὥστε ἡ ἅμαξα δύναται νὰ διατρέξῃ ἐπ' αὐτῆς ἀκωλύτως πολλὰς λεύγας· καὶ ἐνίοτε ἀνώμαλος, ἔχουσα βουνὰ καὶ λόφους, τὸ ὕψος τῶν ὁποίων εἶναι 20 ἕως 30 ποδῶν· ἡ δὲ θέα αὐτῶν προξενεῖ ἀπερίγραπτον ποικιλίαν σχημάτων καὶ χρωμάτων. Ἡ κίνησις τῶν κυμάτων, ἢ ἄλλαι ἰσχυρότεραι δυνάμεις θραύουσι τὰς κρυσταλλοπεδιάδας εἰς ἀποσπάσματα 100 καὶ 200 τετραγωνικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα συγκρουόμενα διαῤῥήγνυνται εἰς ἄλλα μικρότερα. Ἄλλοτε πάλιν ὑπερμεγέθεις κρυσταλλῶνες, παρασυρόμενοι ἀπὸ ῥεύματα ἰσχυρὰ, συναπαντῶσιν ἄλλους παρασυρομένους κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν, καὶ συγκρουόμενοι ἀποτελοῦσι τρομερὸν κρότον. Πολλάκις τὸ πλῆθος αὐτῶν γίνεται ἐπικίνδυνον εἰς τὰ πλοῖα· φρικτὰ ναυάγια ἠκολούθησαν ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν τούτων, ὑπὸ τῆς ὁποίας διαῤῥήγνυνται τὸ πλοῖον, ὡς ὑπὸ τῆς σφαίρας ὁ ὕελος.

Ἄλλοτε οἱ ὑπερμεγέθεις οὗτοι πάγοι, ἀντὶ συναντώμενοι νὰ θλασθῶσιν, ἐξ ἐναντίας συγκολλῶνται καὶ γίνονται τρομερώτεροι. Οἱ δὲ μικρότεροι τούτων συνωθούμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ συνεπισωρευόμενοι σχηματίζουσιν ἐνίοτε ὑπερμεγέθεις πάγους, τῶν ὁποίων ἡ ἀνώμαλος ἐπιφάνεια ποικίλλεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς ἐπ' αὐτῶν καταπιπτούσης χιόνος. Τὸ ὕψος τῶν κρυσταλλώνων τούτων εἶναι 20 ἕως 30 ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς Θαλάσσης. Τὸ ἐπιπλέον δὲ μέρος αὐτῶν εἶναι ἐν γένει τὸ ἓν τέταρτον τοῦ ἐμβυθισμένου· ὥστε τὸ ὅλον ὕψος αὐτῶν εἶναι 100 ἕως 120 ποδῶν.

Καὶ πολλάκις πάλιν πάγοι 30 ἕως 40 μέτρων μήκους ἐμβυθίζονται τόσον ὑπὸ τὰ ὕδατα, ὥστε ἐπ' αὐτῶν διαβαίνει τὸ πλοῖον· καὶ τότε ὁ κίνδυνος εἶναι μέγιστος· διότι, ἂν διά τινα αἰτίαν ὁ ἐμβυθισμένος οὗτος πάγος χάσῃ τὴν ἰσορροπίαν του, τότε ὑψούμενος μὲ μεγίστην ταχύτητα ἐκτινάσσει τὸ πλοῖον, ἢ τὸ ἀνατρέπει.

Περὶ τὸν κόλπον Βαφφὶν οἱ Θαλασσοπόροι ἀπαντῶσι βουνώδεις πάγους, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς Θαλάσσης εἶναι 100 ποδῶν, καὶ τὸ πραγματικὸν, ἢ τὸ ὅλον ὕψος αὐτῶν ἐπέκεινα τῶν 500 ποδῶν. Τὰ ὕδατα ῥέοντα ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτῶν κατὰ τὸ θέρος σχηματίζουσι μεγίστους καταῤῥάκτας, προξενοῦντας εἰς τὸν θεατὴν ἐντύπωσιν ἀπερίγραπτον.

[Ἐκ τῆς Φυσικῆς Ἐμ. Ψύχα.]

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ.

Ἐκ τῶν ἀνθρώπων—λέγει ὁ Λώκκιος,—μὲ φαίνεται ὅτι ἐννενήκοντα τοῖς ἑκατὸν εἶναι ὅ,τι εἶναι, καλοὶ ἢ κακοὶ, χρήσιμοι ἢ ἐπιζήμιοι εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐκ τῆς διδασκαλίας τὴν ὁποίαν ἔλαβον. Ἀπὸ τὴν ἀνατροφὴν ἐξαρτᾶται ἡ μεγάλη διαφορὰ ἡ ἐν αὐτοῖς παρατηρουμένη. Αἱ ἐλάχισται καὶ πλέον ἀνεπαίσθητοι ἐντυπώσεις, αἱ εἰς τὴν νηπιότητα ἡμῶν λαμβανόμεναι, ἔχουσιν ἀξιολογωτάτας καὶ διαρκεστάτας συνεπείας. Αἱ πρῶται αὗται ἐντυπώσεις εἶναι ὡς ποταμὸς, τὰ ὕδατα τοῦ ὁποίου εὐκόλως δυνάμεθα νὰ στρέψωμεν εἰς πάντη διαφόρους δρόμους· ὥστε ἀπὸ τὴν ἀνεπαίσθητον διεύθυνσιν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ῥύαξ εἰς τὴν πηγήν του, φθάνει ἐπὶ τέλους εἰς τόπους πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπομεμακρυσμένους· καὶ μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν δυνάμεθα, στοχάζομαι, νὰ στρέψωμεν τὰ πνεύματα τῶν τέκνων εἰς ὁποίαν διεύθυνσιν ἐπιθυμῶμεν.

Ο ΚΑΙΡΟΣ.

Ἀριθ. 2.

Ἀστραπὴ, Βροντὴ, Σίφωνες, κτλ.

Το ἄμεσον αἴτιον τῶν βροντῶν καὶ ἀστραπῶν εἶναι ἡ ἄνισος ἐπισώρευσις τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ εἰς δύο μάζας νεφῶν, ἢ εἰς τὰ νέφη καὶ τὴν ὑποκάτω γῆν· ὁποταν τὰ διαφόρως ἠλεκτρισμένα ταῦτα σώματα προσεγγίσωσιν ἱκανῶς, ἡ ἰσορροπία ἀποκαθίσταται διὰ τῆς μεταδόσεως μέρους τοῦ ῥευστοῦ ἀπὸ τὸ νέφος τὸ μᾶλλον ἠλεκτρισμένον. Ἐὰν καλή τις ἠλεκτραγωγικὴ οὐσία ἀποτελῇ συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν δύο, ἡ ἰσορροπία ἀποκαθίσταται σιωπηλῶς· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀὴρ εἶναι κακὸς ἠλεκτραγωγὸς, τὸ ἠλεκτρικὸν ῥευστὸν φανεροῦται εἰς τὴν δι' αὐτοῦ διοδόν του ἐν εἴδει ἀστραπῆς. Ἡ δὲ βροντὴ εἶναι μόνον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συγκρούσεως, τῆς προξενουμένης ὑπὸ τῆς πρὸς ἄλληλα βιαίας ὁρμῆς τῶν σωμάτων τοῦ ἀέρος τῶν διαχωρισθέντων ὑπὸ τοῦ διελθόντος ῥευστοῦ· ἔχει δὲ ἡ βροντὴ τὴν αὐτὴν σχέ-

σιν πρὸς τὴν ἀστραπὴν, ὁποίαν ὁ κρότος τοῦ πυροβόλου ἔχει πρὸς τὴν ἐμπεριεχομένην σφαῖραν, καὶ εἶναι ἐπίσης ἀβλαβής. Τὴν δὲ παράτασιν τοῦ κρότου ἐπιφέρουσι τὰ διάφορα νέφη, καὶ προσέτι τὰ δάση, αἱ κοιλάδες, καὶ τὰ ὄρη, ἀντηχήσεως γινόμενα πρόξενα, καὶ πολυειδῶς τροποποιοῦντα τὸν ἦχον.

Ὁ χρόνος, ὁ παρερχόμενος μεταξὺ τῆς λάμψεως τῆς ἀστραπῆς καὶ τοῦ πατάγου τῆς βροντῆς, ἐμφαίνει μετ' ἀκριβείας τὴν ἀπόστασιν τῶν ἠλεκτρικῶν νεφῶν· ἐκείνη μὲν βλέπεται πάντοτε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκενώσεως, ὁ δὲ ἦχος ὀδεύει βραδύτερον, καὶ ἀπαιτεῖ δεύτερά τινα λεπτὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὠτίον τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἱσταμένου. Ἂν παρέλθωσιν ὑπὲρ τὰ δεκαπέντε δεύτερα λεπτὰ πρὶν ἀκούσωμεν τὴν βροντὴν, εἴμεθα τότε ἀρκετὰ μακρὰν τοῦ κινδύνου· ἂν, ἐξ ἐναντίας, συγχρόνως ἴδωμεν τὴν ἀστραπὴν καὶ ἀκούσωμεν τὸν κρότον, τὰ κεραυνοβόλα νέφη εἶναι πλησιέστατα, καὶ ὑποκείμεθα εἴς τινα κίνδυνον. Ὀφείλομεν δὲ εἰς τοιαύτας περιστάσεις ν' ἀποφεύγωμεν δένδρα καὶ ὑψηλὰς οἰκοδομὰς, καὶ πρὸ πάντων τὰ μεμονωμένα· διότι, ὅταν συνυπάρχωσι πολλὰ δένδρα ἢ πολλαὶ οἰκοδομαὶ, ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ κεραυνοβοληθῇ ἐκεῖνο, ὑφ' ὃ ἡμεῖς κατεφύγομεν, εἶναι μικρότατος.

Σιφωνες, Ανεμοστροβιλοι.—Οὗτοι εἶναι τῆς αὐτῆς αἰτίας ἀποτελέσματα, τουτέστι προέρχονται ἀπὸ ῥεῦμά τι τοῦ ἀέρος βιαίως πρὸς τὰ ἄνω συστρεφόμενον, κατὰ συνέπειαν τῆς αἰφνιδίου ἀραιώσεως μέρους τινὸς τῶν ὑπερκειμένων στρωμάτων· συμβαίνουσι δὲ οἱ μὲν σίφωνες εἰς τὴν Θάλασσαν, οἱ δὲ ἀνεμοστρόβιλοι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.

Ὁ Σίφων περιγράφεται ὡς ἑπομένως. Ἐκ πυκνοῦ νέφους καταβαίνει κῶνος ἐν εἴδει σάλπιγγος, μὲ τὸ μικρὸν ἄκρον πρὸς τὰ κάτω· συγχρόνως, ἡ ἐπιφάνεια τῆς ὑποκάτω Θαλάσσης ταράσσεται καὶ συστρέφεται —τὸ ὕδωρ μεταβάλλεται εἰς ἀτμὸν, καὶ ἀναβαίνει σπειροειδῶς, ἑωσοῦ ἐπὶ τέλους ἑνοῦται μὲ τὸν κῶνον τὸν ἐκ τοῦ νέφους προερχόμενον· πολλάκις ὅμως διασκορπίζονται πρὶν ἑνωθῶσιν. Ἀμφότεραι αἱ στῆλαι σμικρύνονται πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἑπαφῆς των, ὅπου δὲν εἶναι ὑπὲρ τοὺς τρεῖς ἢ τέσσαρας πόδας τὴν διάμετρον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κώνου, τοῦ συγκροτοῦντος τὸν σίφωνα, ὑπάρχει λευκὸς, διαφανὴς σωλὴν, ὅστις γίνεται ἧττον εὐκρινὴς καθ' ὅσον τις πλησιάζει, καὶ τέλος φαίνεται κενὸν μόνον διάστημα. εἰς ὃ δὲν ἀναβαίνει κάνεν ἀπὸ τὰ τοῦ ὕδατος μόρια· ἐν τούτῳ, ὡς καὶ περὶ τὰ ἐξώτερα χράσπεδα τοῦ σίφωνος, πίπτουσι μεγάλαι σταγόνες βροχῆς. Ἐν καιρῷ γαλήνης, οἱ σίφωνες γενικῶς διατηροῦσι τὴν κάθετον εἰς τὰς κινήσεις των· ἀλλ' ὁπόταν οἱ ἄνεμοι ἐνεργῶσιν ἐπ' αὐτῶν, κινοῦνται πλαγίως. Ἐνίοτε διασκορπίζονται αἰφνιδίως, ἄλλοτε δὲ διαβαίνουσι ταχέως τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Θαλάσσης, καὶ παρέρχεται ὁλόκληρον τεταρτημόριον τῆς ὥρας ἢ καὶ περισσότερον πρὶν διαλυθῶσιν.

Οἱ ναυτιλλόμενοι θεωροῦσι πάντοτε μετὰ φόβου τὰ μετέωρα ταῦτα, καὶ διὰ τοῦτο σπανίως πλησιάζουν εἰς αὐτὰ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ κάμωσιν ἀκριβεῖς παρατηρήσεις. Πιθανὸν ὅμως ὅτι ὡς ἐπιτοπλεῖστον δὲν ἤθελον ἐπιφέρει σημαντικήν τινα βλάβην εἰς μεγάλα πλοῖα. Ὁπόταν σίφων φανῇ πλησιάζων, πυροβολοῦσι κατ' αὐτοῦ κανόνιον, τὸ ὁποῖον, διασεῖον τὸν ἀέρα, πολλάκις διασκορπίζει τὸν σίφωνα. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ὠθεῖται μόνον εἰς τὰ ἔμπροσθεν ὑπὸ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἀνέμου, ὅστις ἐξίσου ἐπενεργεῖ καὶ εἰς τὸ πλοῖον, ἀφίνονται συνήθως οἱ σίφωνες νὰ περάσωσι κατὰ τὸ μέρος τῆς πρώρας ἢ τῆς πρύμνης διὰ ἁπλῆς τινὸς κεραιουχίας (manœuvre)· ἢ διαλύονται πρὶν ἐγγίσωσιν ἀρκετὰ, ὥστε νὰ διεγείρωσιν ἄλλο τι αἴσθημα παρὰ τὸ τῆς περιεργείας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ.

Πλατύτερον ἐλαλήσαμεν περὶ Σιφώνων εἰς τὸν Πέμπτον Τόμον τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 16, καὶ 191, ὅπου καὶ Εἰκονογραφίαι.

Οἱ Ἀνεμοστρόβιλοι συμβαίνουσι πολλάκις εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου καὶ μετ' ἀκριβείας παρετηρήθησαν τὰ ἀποτελέσματά των. Εἶναι δὲ φυσικῷ τῷ λόγῳ ὁμοειδεῖς κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, καὶ ἡ ἑπομένη περιγραφὴ ἑνὸς συμβάντος τὴν 26ην Αὐγούστου, 1823, ἐμπορεῖ νὰ λογίζεται ὡς δεῖγμα τῶν σφοδροτέρων.

Ἡ πρωΐα ἦτο θερμὴ καὶ πνιγηρά· εἰς τὰς τρεῖς μετὰ τὴν μεσημβρίαν, πλησίον τῆς κωμοπόλεως Βονκοὺρτ, εἰς τὸν δῆμον Ἀνὲτ, παρετηρήθη πυκνὸν μέλαν νέφος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τὸ νοτιοδυτικὸν πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν, καὶ κατόπιν αὐτοῦ ἄλλο ὄχι τόσον πυκνὸν, πελιδνοῦ δὲ κιτρινωποῦ χρώματος. Ἡ βροντὴ ἐκρότει ἀκαταπαύστως· ῥαγδαία χάλαζα ἔπεσε διὰ τρία ἢ τέσσαρα λεπτὰ, ἔπειτα δὲ βροχὴ ἐξίσου ὁρμητικὴ, καὶ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον διαρκέσασα. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐσχηματίσθη ὁ ἀνεμοστρόβιλος εἰς μικράν τινα κοιλάδα, ἐκτεινόμενος ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸ πρῶτον νέφος· ἐν μιᾷ μόνον κώμῃ κατέστρεψε πεντήκοντα τρεῖς κατοικίας εἰς ὀλιγώτερον παρ' ἓν λεπτὸν, καὶ τὸ μόνον μήνυμα τῆς πλησιάσεως αὐτοῦ ἦτον ἡ πτῶσις τῆς χαλάζης, ἥτις προηγεῖτο ὀλίγα μόνον δεύτερα. Τέκνον τριετὲς, εἰς αὐλὴν εὑρισκόμενον μετὰ τῆς μητρός του, ἐφονεύθη διαμιᾶς· βαθεῖα δέ τις ὀπὴ ἐπὶ τοῦ τραχήλου του ἦτον ἡ μόνη πληγὴ ἡ μετέπειτα ἀνακαλυφθεῖσα.

Ἁμαξάν τινα φορτωμένην σῖτον, καὶ συρομένην ὑπὸ τριῶν ἵππων, ἐσήκωσεν ὁ ἀνεμοστρόβιλος, καὶ τὴν ἔῤῥιψεν εἰς οἶκου τινὸς δῶμα, τὸ ὁποῖον καὶ κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ βάρους. Ὁ σῖτος ἔγινεν ὅλως ἄφαντος, ἀλλ' οἱ ἵπποι δὲν ἔλαβον καιρίαν τινὰ βλάβην· οὔτε τρεῖς ἄλλοι, οἵτινες ἠρότρευον εἰς γειτονικόν τινα ἀγρὸν, μολονότι τὸ ἄροτρον ἀφῃρέθη ἐξ ὁλοκλήρου. Στέγαι οἴκων ἁφηρπάσθησαν, αἱ μὲν κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνεμοστροβίλου, αἱ δὲ κατὰ τὴν ἐναντίαν. Δένδρα ἀπεσπάσθησαν, καὶ αἱ ῥίζαι αὐτῶν, οἱ κορμοὶ καὶ οἱ κλάδοι, μετεφέρθησαν εἰς ἀπόστασιν ὀγδοήκοντα ἕως ἑκατὸν τεσσαράκοντα πηχῶν. Τέσσαρες δυνατοὶ πέτρινοι τοῖχοι κήπου τινὸς κατεβλήθησαν, ἕκαστος πρὸς τὰ ἔξω τῆς περικεκλεισμένης περιοχῆς· ἔπεσον δὲ τόσον τακτικῶς

αἱ πέτραι, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς ἂν εἶχον τεθῆν ἐκεῖ ἐπίτηδες διὰ τοὺς κτίστας.

Τὸ μετέωρον τοῦτο διεπέρασε γραμμὴν πέντε λευγῶν τὸ μῆκος· τὸ δὲ κατὰ μέσον ὕψος πλάτος τῆς πορείας αὐτοῦ ἦτον ἀπὸ πεντήκοντα ἕως ἑξήκοντα πηχῶν· ἐντὸς εἰς τὸ ἐμβαδὸν τοῦτο ἦτο φοβερὸς ὁ γενόμενος ὀλεθρος· εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτοῦ, μετεφάνη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ θερμότης δὲν ἠλαττώθη ἀπὸ τὸ γεγονός.

ΠΕΡΙ ΑΦΕΣΕΩΣ ΑΜΑΡΤΙΩΝ.

ΠΛΕΙΣΤΑΙ ἦσαν αἱ θεραπεῖαι, ὅσας ἐνήργησεν ὁ φιλάνθρωπος Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Γυνή τις, δώδεκα ἔτη πάσχουσα ἀπό τινα ῥύσιν αἵματος, εἶχεν ἐξοδεύσει πάμπολλα χρήματα εἰς τοὺς ἰατροὺς, καὶ ὅμως ἡ νόσος, ἀντὶ νὰ μετριάσῃ, μᾶλλον ἐχειροτέρευσε. Τέλος, μὴ ἐλπίζουτά τι ἀλλαχόθεν, ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Χριστὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους, καὶ νὰ ἐγγίξῃ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου του. Μόλις δ' ἔπραξε τοῦτο, καὶ ἰάθη πάραυτα. Ὁ δὲ Σωτὴρ, στραφεὶς πρὸς αὐτὴν, εἶπε, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Δύο τυφλοὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβίδ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ, Ναὶ, Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἠνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί.

Καὶ ἄλλοι δὲ πάμπολλοι τυφλοὶ ἔλαβον τὸ φῶς των, κωφοὶ τὴν ἀκοήν των, λεπροὶ καὶ παραλυτικοὶ, καὶ ἄλλοι παντοιοτρόπως πάσχοντες, τὴν ὑγείαν των. Ἀλλ' ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι δὲν ἐθεράπευέ ποτε, οὐδ' ἐθαυματούργει, ὅτε δὲν ὑπῆρχε πίστις. Ὅπου ἡ ἀπιστία ἐπεκράτει, ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ἐποίει. Πάντα, εἶπε, δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.

Ἦτο δὲ τρόπος νὰ φανταθῇ οἱοσδήποτε ἐκ τῶν πολλῶν, ὅσους ὁ Κύριος ἡμῶν ἐθεράπευσεν, ὅτι ἠξιώθη τοῦ μεγάλου τούτου ἐλέους κατὰ συνέπειαν τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων; Ἀδύνατον. Τί εἶχε κάμειν ἡ ἀθλία αἱμορροοῦσα, δι' ὃ ν' ἀξιωθῇ τῆς μεγάλης χάριτος τοῦ Θεραπευθῆναι; Τί οἱ τυφλοὶ, ὥστε νὰ λάβωσι τὴν ὅρασιν αὐτῶν; Τί οἱ λεπροὶ, ὥστε νὰ καθαρισθῶσιν; Ἁπλῶς ἐπίστευσαν εἰς Χριστὸν ὡς δυνάμενον νὰ θεραπεύσῃ αὐτούς. Τοῦτο μόνον ἔπραξαν, καὶ πλειότερον ἦτον ἀδύνατον νὰ πράξωσι.

Θεραπεύων οὕτω τοὺς πιστεύοντας ἀσθενεῖς, δὲν ἐσκόπευεν ἀρά γε ὁ Κύριος ἡμῶν νὰ παραστήσῃ εἰς τὰ ἡμέτερα πνεύματα εἰκόνα τῶν ἔτι μεγαλητέρων ἀγαθῶν, ὅσα ἦλθε νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τουτέστι, τὴν ἴασιν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ἥτις δωρεῖται εἰς μόνους τοὺς πιστεύοντας; Τὸ φιλανθρωπικὸν αὐτοῦ ἔργον ἤρχισεν ἐπὶ γῆς, θεραπεύων τὰς νόσους τοῦ σώματος· ἀλλ' ὁ μέγας σκοπὸς, δι' ὃν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἦτο νὰ θεραπεύσῃ τὴν ψυχὴν, νὰ συγχωρήσῃ ἁμαρτίας, καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός. Ὡς οἱ τυφλοὶ, οἱ χωλοὶ, οἱ λεπροὶ, καὶ οἱ παραλυτικοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἰατρεύσωσιν ἑαυτοὺς, οὕτω οὐδεὶς ἁμαρτωλὸς δύναται ν' ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν τῆς ἁμαρτίας. Ὡς οἱ ἄῤῥωστοι ἐκεῖνοι προσῆλθον ἅπαντες εἰς τὸν Χριστὸν ἀπαράλλακτοι ὁποῖοι ἦσαν διὰ νὰ ἰαθῶσιν, ὡσαύτως χρεωστεῖ ὁ ἀπολωλὼς ἁμαρτωλὸς νὰ προσέρχεται εἰς αὐτόν.

Ἄνευ πίστεως οἱ ἀσθενεῖς δὲν ἠδύναντο νὰ ἰαθῶσι· καὶ ἄνευ πίστεως ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν δύναται νὰ σωθῇ. Ἡ πίστις ἔσωσε τοὺς τυφλοὺς, τοὺς χωλοὺς, τοὺς λεπροὺς, καὶ τοὺς παραλυτικοὺς, καὶ ἡ πίστις, καὶ ἡ πίστις μόνον, σώζει τὸν ἁμαρτωλόν. Διὰ τοῦ Χριστοῦ κηρύσσεται εἰς ἡμᾶς ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν δικαιοῦται ἀπὸ πάντων, ἀφ' ὅσα δὲν ἠδύνατο δικαιωθῆναι διὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως. Πράξ. ιγ'. 39. Σημειωτέον ὅτι λέγεται ἀπὸ πάντων, ὄχι ἀπ' ὀλίγων μόνον ἁμαρτιῶν. "Χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως," λέγει ὁ Παῦλος· "καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· Θεοῦ τὸ δῶρον." Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ πίστις; Δὲν εἶναι ἁπλῶς τὸ ὁμολογεῖν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Οἱ διάβολοι πιστεύουσι τοῦτο, καὶ τὸ γνωρίζουσιν. Ὁ ἔχων πίστιν, ἀληθῆ πίστιν εἰς Χριστὸν, ἀγαπᾷ καὶ ὑπακούει αὐτόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν καὶ μὴ ὑπακούων δὲν ἔχει πίστιν. Εἰς πάντα τὸν εἰλικρινῶς πιστεύοντα θέλει εἰπεῖν ὁ Χριστὸς, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΚΟΣ ΦΟΒΟΣ.

ΤΑ ἑπόμενα διηγεῖται ἀξιόπιστος περιηγητής· —

Ναύκληρός τις διέταξέ ποτε τινὰς ἐκ τοῦ πληρώματος νὰ συστείλωσι τὸ μέσον πανίον τοῦ ἱστοῦ τῆς πρύμνης. Ἀναβὰς ὁ πρῶτος, ἤκουσε παράξενον φωνὴν λέγουσαν, «Φυσᾷ δυνατά!» Ὁ ναύτης κατέβη παρευθὺς ἔντρομος, καὶ διηγήθη τὸ συμβεβηκός. Δεύτερος ἀνέβη ἀμέσως, περιγελῶν τὴν μωρίαν τοῦ συντρόφου του· πλὴν καὶ οὗτος κατέβη ἔτι ταχύτερον, λέγων ὅτι βεβαίως φωνή τις ὑπερφυσικὴ εἶχε κράξειν εἰς τὸ ὠτίον του, «Φυσᾷ δυνατά!» Ἄλλος εὐθὺς ὑπῆγε, καὶ ἄλλος ἔπειτα· ἀλλὰ καθεῖς ἐπέστρεφεν ἐξίσου ἔντρομος, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιβεβαιόνων. Τέλος, ἀνέβη καὶ αὐτὸς ὁ ναύκληρος· φθάσας δὲ εἰς τὸ μέρος, ὅθεν ἡ φωνὴ προήρχετο, ἤκουσεν εὐκρινῶς τὸν φοβερὸν λόγον, «Φυσᾷ δυνατά!» «Ναὶ, ναὶ, παμπόνηρε· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν φυσᾷ, πρέπει νὰ ἐλαφρύνωμεν τὰ κατάρτια," ἀπήντησεν ἀτρομήτως ὁ ναύκληρος· περιβλέψας δὲ, ἀνεκάλυψεν ὡραῖον ψιττακὸν, ἡσύχως καθήμενον, τὸν αἴτιον ὅλου τοῦ ψευδοῦς φόβου· πιθανὸν δὲ ὅτι εἶχε φύγειν ἐξ ἄλλου τινὸς πλοίου, ἀλλὰ δὲν εἶχε πρότερον παρατηρηθῆν ὅτι κατέφυγεν εἰς τοῦτο.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.—Οἱ φυσικοϊστορικοὶ γνωρίζουν ἤδη 56,000 εἴδη φυτῶν· 44,000 ἔντομα· 2,500 ἰχθῦς· 700 ἑρπετά· 4,000 πτηνά· καὶ 500 μαστοφόρα. Ἐν Εὐρώπῃ μόνον ὑπάρχουσι σχεδὸν 80 μαστοφόρα, 400 πτηνὰ, καὶ 30 ἑρπετά.